

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ
Τμήμα Φιλολογίας

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών
και Πολιτισμικών Σπουδών

Τμήμα Φιλολογίας

Ακαδημαϊκό έτος: 2014-2015

Τόπος: Καλαμάτα

Ημερομηνία: Μάρτιος 2016

Έκδοση 1.0
Μάρτιος 2016

Πίνακας περιεχομένων

Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης	1
Έκδοση 1.0.....	1
Νοεμβρίου 2010.....	1
Πίνακας περιεχομένων	1
Πρόλογος	4
1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	6
1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.....	6
1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.	7
Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.	7
Επί του παρόντος, δεν έχουν διατυπωθεί από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος τέτοιες προτάσεις.	7
2. Παρουσίαση του Τμήματος	8
2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, καταναμημένο σε μια πόλη κλπ).	8
2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.....	8
2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.....	8
2.4. Διοίκηση του Τμήματος.....	10
Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;	10
Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;	11
Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;	11
3. Προγράμματα Σπουδών	12
3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών	12
3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	16
3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών.....	17
Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;	17
Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;	18
Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδακτόρων;	18
Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;	18
Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;	19
Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;	19
4. Διδακτικό έργο.....	20
4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;	20
4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;.....	20
4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;	21
4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;.....	21
4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;	21
4.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;	23

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;.....	23
4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;	24
4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;.....	24
4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;	25
5. Ερευνητικό έργο	25
5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;.....	25
5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;.....	26
5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;.....	26
5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;	27
5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;	27
5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;	28
5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;.....	28
5.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;	28
.....	28
6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς	29
6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;.....	29
6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς	30
6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;.....	31
6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;	31
6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;.....	31
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης	33
Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;	33
Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;.....	33
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές	34
8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;	34
8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;	34
8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα; ...	35
8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);	37
8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;	38
8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;.....	38
9. Συμπεράσματα	39

9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;	39
9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;.....	39
10. Σχέδια βελτίωσης.....	40
10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.	40
10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.	40
11. Πίνακες.....	42
12. Παραρτήματα	75

Πρόλογος

Η *Εσωτερική Αξιολόγηση* είναι μία τακτικά επαναλαμβανόμενη *συμμετοχική διαδικασία*, η οποία **διαρκεί δύο συνεχόμενα διδακτικά εξάμηνα και επαναλαμβάνεται το αργότερο κάθε τέσσερα έτη.**

Σκοπός της Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι να διαμορφώσει και να διατυπώσει το Τμήμα κριτική άποψη για την ποιότητα του επιτελούμενου έργου του με βάση αντικειμενικά κριτήρια και δείκτες κοινής συναίνεσης και γενικής αποδοχής, και με τους ακόλουθους στόχους:

1. Την τεκμηριωμένη ανάδειξη των επιτευγμάτων του Τμήματος
2. Την επισήμανση σημείων που χρήζουν βελτίωσης
3. Τον προσδιορισμό ενεργειών βελτίωσης
4. Την ανάληψη πρωτοβουλιών για αυτοτελή δράση *εντός του Τμήματος*, όπου και εφόσον είναι εφικτό
5. Τη λήψη αποφάσεων για αυτοτελείς δράσεις *εντός του Ιδρύματος*, όπου και εφόσον είναι εφικτό.

Πρόκειται ουσιαστικά για μια διαδικασία αυτοαξιολόγησης, που σηματοδοτεί την ίδια την ταυτότητα του Τμήματος, καθώς αποτυπώνει και αναδεικνύει όλα τα χαρακτηριστικά της λειτουργίας του, θετικά και αρνητικά, και καταγράφει τις φιλοδοξίες του. Κατά τη διάρκεια της Εσωτερικής Αξιολόγησης καταγράφονται τα σημαντικότερα πορίσματα που προκύπτουν από τη σύνθεση των στοιχείων, τα οποία συγκεντρώθηκαν με τη συμμετοχή όλων των μελών του Τμήματος, αναφορικά με το υφιστάμενο και το επιθυμητό επίπεδο ποιότητας και τους τρόπους επίτευξής του.

Η διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της *Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης* (ΕΕΑ), η οποία εγκρίνεται από το Τμήμα και ακολούθως διαβιβάζεται, μέσω της ΜΟΔΙΠ, στην ΑΔΙΠ, προκειμένου να κινηθεί η διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης. Υπεύθυνη για τη σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης είναι η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ), που ορίζεται από το Τμήμα για τη διάρκεια της Εσωτερικής και Εξωτερικής Αξιολόγησης.

Όπως προαναφέρθηκε, η ΕΕΑ βασίζεται στα στοιχεία που έχει συλλέξει το Τμήμα και που περιλαμβάνονται στις *Ετήσιες Εσωτερικές Εκθέσεις* τους. Ωστόσο, η *Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης* δεν πρέπει να αναλώνεται στην απλή παράθεση των στοιχείων αυτών, αλλά να υπεισέρχεται κριτικά στην ανάλυση και αξιολόγησή τους, με στόχο την συναγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων και προτάσεων που θα οδηγήσουν στην βελτίωση της ποιότητας του Τμήματος. Και τούτο, επειδή, σύμφωνα με τον νόμο 3374/2005, «*η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης συνεκτιμάται κατά τη λήψη αποφάσεων από τα αρμόδια όργανα σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας της Ακαδημαϊκής Μονάδας ή του ιδρύματος*». Η λήψη αποφάσεων σε επίπεδο Πολιτείας, προϋποθέτει κατά κανόνα το επόμενο στάδιο, αυτό της Εξωτερικής Αξιολόγησης. Δεπτομέρειες σχετικά με το τελικό αυτό στάδιο της διαδικασίας αξιολόγησης θα γνωστοποιηθούν στα Τμήματα κατά το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα.

Το παρόν κείμενο αποτελεί πρότυπο σχήμα δομής και περιεχομένων της *Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης*. Η διάρθρωσή του αντιστοιχεί πλήρως στις βασικές ενότητες των κριτηρίων που αναλύονται στο έντυπο της ΑΔΙΠ με τίτλο «*Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων*» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα: προγράμματα σπουδών, διδακτικό έργο, ερευνητικό έργο, στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης, σχέσεις με κοινωνικούς, πολιτιστικούς και παραγωγικούς φορείς, διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές. Πέρα από τα ανωτέρω, περιλαμβάνεται στην ΕΕΑ συνοπτική περιγραφή και αξιολόγηση της ίδιας της διαδικασίας της εσωτερικής αξιολόγησης μέσα στο Τμήμα, καθώς και τα συμπεράσματα και τα σχέδια βελτίωσης της ποιότητας του Τμήματος.

Γίνεται έτσι ευνόητο ότι η σύνταξη της *Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης* σύμφωνα με το προτεινόμενο *Πρότυπο Σχήμα* και η συμπλήρωση των Πινάκων που την συνοδεύουν (βλ. κατωτέρω, σελ. 14 κ.ε.) προϋποθέτει την σύνθεση στοιχείων που καταγράφονται από όλα τα

μέλη του Τμήματος στα ειδικά απογραφικά δελτία (βλ. Απογραφικό Δελτίο Εξαμηνιαίου Μαθήματος και Ατομικό Απογραφικό Δελτίο Μέλους Εκπαιδευτικού Προσωπικού, στο έντυπο της ΑΔΙΠ με τίτλο «Απογραφικά Δελτία και Ερωτηματολόγιο Μαθήματος/Διδάσκοντος για τους Φοιτητές», Έκδοση 1.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα), και παράλληλα αξιοποιεί τις απαντήσεις στα ερωτήματα που θέτει το τεύχος «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα. Όλα τα προαναφερθέντα έντυπα, καθώς επίσης και οδηγίες για την συμπλήρωση ή αξιοποίησή τους δημοσιεύονται στον ιστότοπο της ΑΔΙΠ (<http://www.adip.gr>).

Η χρήση του προτεινόμενου ενιαίου *Πρότυπου Σχήματος* για τις εκθέσεις εσωτερικής αξιολόγησης όλων των Τμημάτων των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης επιβάλλεται από την ανάγκη αναγωγής των στοιχείων και των συμπερασμάτων που αφορούν τα επί μέρους Τμήματα στο επίπεδο του οικείου Ιδρύματος (Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ) και, τελικά, σε εθνικό επίπεδο. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι τα Τμήματα μπορούν να προσθέσουν ή και να εξειδικεύσουν συγκεκριμένα κριτήρια και δείκτες που απηχούν τις ιδιαιτερότητές τους, διευκρινίζοντας σε κάθε περίπτωση με σαφήνεια το περιεχόμενο (τι και πώς;) και τη λογική (γιατί;) της διαφοροποίησής τους. Εύλογο είναι, ιδίως κατά την τρέχουσα, πρώτη εφαρμογή του συστήματος διασφάλισης ποιότητας, ότι δεν θα είναι πάντα δυνατή η κάλυψη όλων των σημείων της έκθεσης. Είναι όμως ευκαταίο σε κάθε περίπτωση το Τμήμα να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να τοποθετηθεί επί όσο το δυνατό περισσότερων από τα σημεία της έκθεσης.

Ευνόητο είναι ότι η ΑΔΙΠ, αντιλαμβανόμενη τον ρόλο της ως αρωγού των Τμημάτων στη διαδικασία διασφάλισης και βελτίωσης της ποιότητάς τους, παραμένει στη διάθεση των ενδιαφερομένων για να βοηθήσει όπου χρειασθεί.

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Η Ενότητα αυτή περιλαμβάνει μια σύντομη περιγραφή, ανάλυση και κριτική αξιολόγηση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης, καθώς και ενδεχόμενες προτάσεις για τη βελτίωσή της.

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα.

1.1.1. Ποια ήταν η σύνθεση της ΟΜΕΑ;

- Ανδρέας Μαρκαντωνάτος, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο γνωστικό αντικείμενο «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία» Πρόεδρος
- Ελένη Κουτριάνου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο γνωστικό αντικείμενο «Νεοελληνική Λογοτεχνία: Θεωρία της Λογοτεχνίας - Συγκριτική Γραμματολογία» Μέλος
- Βασίλειος Κωνσταντινόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο γνωστικό αντικείμενο «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Δομή, Ύφος, Σχόλια των Ελληνικών Κειμένων» Μέλος

Εκπρόσωπος Φοιτητών:

- Γεωργία Προδρόμου Μέλος

1.1.2. Με ποιους και πώς συνεργάστηκε η ΟΜΕΑ για τη διαμόρφωση της έκθεσης;

Η ΟΜΕΑ συνεργάστηκε με τα μέλη ΔΕΠ, με το διοικητικό προσωπικό, καθώς και με φοιτητές, οι οποίοι συμπλήρωσαν σχετικά ερωτηματολόγια.

1.1.3. Ποιες πηγές και διαδικασίες χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών;

Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιήθηκε ύστερα από την συμπλήρωση ερωτηματολογίων από τους φοιτητές του Τμήματος, την συγκέντρωση πληροφοριών και στατιστικών στοιχείων από τις διάφορες υπηρεσίες και με συνεντεύξεις των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

1.1.4. Πώς και σε ποια έκταση συζητήθηκε η έκθεση στο εσωτερικό του Τμήματος;

Συζητήθηκε σε ομάδες εργασίας, στην ΟΜΕΑ και στην Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

1.2. Ανάλυση των θετικών στοιχείων και των δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.

Τα θετικά στοιχεία της διαδικασίας της εσωτερικής αξιολόγησης επικεντρώνονται στην ευκαιρία που δίνεται για έλεγχο και αξιολόγηση της λειτουργίας του Τμήματος και επαναπροσδιορισμό των στόχων αυτού. Ταυτόχρονα η διαδικασία αυτή έδωσε την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να συζητήσουν και να καταθέσουν τις απόψεις και τις προτάσεις τους για την μέχρι τώρα λειτουργία του Τμήματος αλλά και την μελλοντική του πορεία.

Προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας.

Επί του παρόντος, δεν έχουν διατυπωθεί από τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος τέτοιες προτάσεις.

2. Παρουσίαση του Τμήματος

Η Ενότητα αυτή παρουσιάζει συνοπτικά το Τμήμα και τις κύριες παραμέτρους λειτουργίας του.

2.1. Γεωγραφική θέση του Τμήματος (π.χ. στην πρωτεύουσα, σε μεγάλη πόλη, σε μικρή πόλη, συγκεντρωμένο, κατανεμημένο σε μια πόλη κλπ).

Το Τμήμα Φιλολογίας, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών, έχει έδρα την πρωτεύουσα του νομού Μεσσηνίας, την Καλαμάτα και άρχισε να λειτουργεί το 2005. Τα Διδακτήρια καθώς και το κτήριο της διοίκησης στεγάζονται στα κτήρια του πρώην 9ου Συντάγματος Πεζικού στο παλαιό Στρατόπεδο της Καλαμάτας, τα οποία έχουν παραχωρηθεί από την Δημοτική αρχή για τον σκοπό αυτό. Τμήμα των Διδακτηρίων ανεπλάσθη με χορηγία του Καπετάν Βασίλη Κωνσταντακόπουλου και του κ. Κωνσταντίνου Αρνόκουρου και το υπόλοιπο και μεγαλύτερο Τμήμα με ΠΕ.Π. Πελοποννήσου 2000 – 2006 Γ'Κ.Π.Σ., το οποίο χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ).

Εκ παραλλήλου λειτουργεί στο πλαίσιο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, και ειδικότερα, των τμημάτων Φιλολογίας και Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου αυτού, Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία Ινστιτούτο Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού (ΙΝ.Ε.ΒΥ.Π.) και έδρα τον Μυστρά.

2.2. Ιστορικό της εξέλιξης του Τμήματος.

- 2.2.1. Στελέχωση του Τμήματος σε διδακτικό, διοικητικό και εργαστηριακό προσωπικό, κατά την τελευταία πενταετία (ποσοτικά στοιχεία).¹
- 2.2.2. Αριθμός και κατανομή των φοιτητών ανά επίπεδο σπουδών (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, διδακτορικοί) κατά την τελευταία πενταετία.²

2.3. Σκοπός και στόχοι του Τμήματος.

- 2.3.1. Ποιοι είναι οι στόχοι και οι σκοποί του Τμήματος σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του;

Βάσει του Προεδρικού Διατάγματος 118 της 24ης Απριλίου 2003, που δημοσιεύθηκε στο φύλλο υπ' αριθμ. 102/5-5-2003 της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως και με το οποίο ιδρύθηκε το Τμήμα Φιλολογίας, αυτό έχει ως αποστολή i) να καλλιεργεί και να προάγει τη γνώση για την κλασική και σύγχρονη ελληνική και ξένη λογοτεχνία και γλωσσολογία και να μελετά τα φιλοσοφικά ρεύματα που επηρεάζουν την εξέλιξή τους, ii) να παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία. **Οι πτυχιούχοι του Τμήματος διορίζονται στον κλάδο ΠΕ02 Φιλολόγων στην Εκπαίδευση. Διορίζονται επίσης σε φορείς του Δημοσίου και ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, καθώς και σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, iii) να οργανώνει μεταπτυχιακές σπουδές που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και iv) να συμβάλλει στην μελέτη και την ανάδειξη της ανθρωπιστικής παιδείας και της επίδρασης της βυζαντινής κληρονομιάς στον ελληνικό και ευρωπαϊκό πολιτισμό, καθώς και των στοιχείων που διαμορφώνουν σήμερα την οικουμενικότητά του.**

¹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον πίνακα 11-1.

² Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τους πίνακες 11-2.1 και 11-2.2

Το Τμήμα Φιλολογίας συνδυάζει τα παραδοσιακά γνωστικά αντικείμενα με νέες ειδικότητες που δεν διδάσκονται σε κανένα Τμήμα Φιλολογίας της χώρας, όπως η ειδική διδακτική των φιλολογικών μαθημάτων, η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση, η ειδική διδακτική για παιδιά με ειδικές ανάγκες και η χρήση εφαρμογών λογισμικού στην φιλολογική έρευνα με την χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

- 2.3.2. Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Τα μέλη ΔΕΠ και η όλη ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος συμφωνεί πλήρως με τους στην ενότητα 2.3.1 διατυπωμένους σκοπούς και στόχους και είναι αποφασισμένη για την ενίσχυση και εφαρμογή τους προσφέροντας καλή επιστημονική κατάρτιση στους φοιτητές και δημοσιεύοντας ποιοτικό ερευνητικό έργο.

- 2.3.3. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του 9Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Οι στόχοι παραμένουν οι ίδιοι με αυτούς που είναι επίσημα διατυπωμένοι στο ΦΕΚ ίδρυσης και εμπλουτίζονται με σύγχρονες και καινοτόμες επιστημονικές προσεγγίσεις, όπως είναι η διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων με τη χρήση λογισμικού, η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση, κ.ά.

- 2.3.4. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Οι στόχοι που επιδιώκει το Τμήμα επιτυγχάνονται ύστερα από την επιτυχημένη συνεργασία του διδακτικού, διοικητικού και εργαστηριακού προσωπικού καθώς και των φοιτητών.

Βασικοί στόχοι του Τμήματος είναι η βελτίωση των παρεχόμενων εκπαιδευτικών διαδικασιών σε προπτυχιακό επίπεδο, η ενίσχυση χρήσης σύγχρονων μορφών εκπαίδευσης και προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης, η ανάπτυξη μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών προκειμένου να προσφέρει το Τμήμα ολοκληρωμένες σπουδές στους φοιτητές του, η ίδρυση νέων εργαστηρίων και γενικά η ολοκλήρωση των κτηριακών υποδομών, η συμμετοχή σε ερευνητικά και αναπτυξιακά προγράμματα, η συνεργασία με άλλα Πανεπιστημιακά Τμήματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, η οργάνωση διεθνών Συνεδρίων για την ανάδειξη της κλασικής παιδείας και γενικότερα της Ελληνικής Λογοτεχνίας και γλώσσας (αρχαίας, βυζαντινής και νεοελληνικής) στη διαχρονία της, η συνεργασία με την τοπική κοινωνία και η συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη.

Υπάρχει όμως η ανάγκη για πρόσληψη κυρίως μελών ΔΕΠ στα αντικείμενα της Λατινικής, Βυζαντινής και Νέας Ελληνικής Φιλολογίας, καθώς επίσης στη Γλωσσολογία, αλλά και Διοικητικού Προσωπικού, η κατασκευή νέων κτηριακών εγκαταστάσεων και η διεύρυνση του περιβάλλοντος χώρου της Σχολής, η οργάνωση επιπλέον εργαστηριακών υποδομών, η αγορά σύγχρονου τεχνολογικού και εξειδικευμένου εξοπλισμού, η περαιτέρω ενίσχυση των Π.Μ.Σ., η περαιτέρω προώθηση προγραμμάτων Δια Βίου Εκπαίδευσης, η προώθηση του προγράμματος Erasmus και Erasmus Mundus 1 & 2, η περαιτέρω ενίσχυση των ήδη υφιστάμενων διεθνών συνεργασιών και η διεύρυνση των συνεργασιών αυτών και με άλλα Πανεπιστήμια του εξωτερικού, η συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη με προσαρμογή των παρεχομένων γνωστικών αντικειμένων στον Οδηγό Σπουδών.

- 2.3.5. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Θεωρούμε ότι χρειάζεται μικρή συμπλήρωση στην τελευταία περίοδο του κειμένου στη διατύπωση των στόχων, οι οποίοι βάσει του Προεδρικού Διατάγματος 118 της 24ης Απριλίου 2003, που δημοσιεύθηκε στο φύλλο αριθμ. 102/5-5-2003 της Εφημερίδας της

Κυβερνήσεως και με το οποίο ιδρύθηκε το Τμήμα Φιλολογίας έχει ως αποστολή, όπως ειπώθηκε, i) να καλλιεργεί και να προάγει τη γνώση για την κλασική και σύγχρονη ελληνική και ξένη λογοτεχνία και γλωσσολογία και να μελετά τα φιλοσοφικά ρεύματα που επηρεάζουν την εξέλιξή τους, ii) να παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία. **Οι πτυχιούχοι του Τμήματος διορίζονται στον κλάδο ΠΕ02 Φιλολόγων στην Εκπαίδευση. Διορίζονται επίσης σε φορείς του Δημοσίου και ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, καθώς και σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου,** iii) να οργανώνει μεταπτυχιακές σπουδές που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και iv) να συμβάλλει στην μελέτη της επίδρασης της αρχαίας, της νεότερης και της βυζαντινής κληρονομιάς στον ελληνικό και ευρωπαϊκό πολιτισμό και των στοιχείων του Νεότερου και του Σύγχρονου Ελληνικού Πολιτισμού που διαμορφώνουν σήμερα την οικουμενικότητά του.

2.4. Διοίκηση του Τμήματος.

Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Η Επιτροπή Εσωτερικού Κανονισμού και Τετραετούς Προγραμματισμού συγκροτείται από τα παρακάτω μέλη:

- Ανδρέας Μαρκαντωνάτος, Πρόεδρος ΓΣ του Τμήματος

Επίσης λειτουργεί η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος αποτελούμενη από τους συναδέλφους:

- Ελένη Κουτριάνου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο γνωστικό αντικείμενο «Νεοελληνική Λογοτεχνία: Θεωρία της Λογοτεχνίας - Συγκριτική Γραμματολογία»
- Βασίλειο Κωνσταντινόπουλο, Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο γνωστικό αντικείμενο «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία: Δομή, Ύφος, Σχόλια των Ελληνικών Κειμένων»
- Ανδρέα Μαρκαντωνάτο, Αναπληρωτή Καθηγητή του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στο γνωστικό αντικείμενο «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία»

Εκπρόσωπος Φοιτητών:

- Γεωργία Προδρόμου

Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός του ΔΔΠΜΣ «Ηθική Φιλοσοφία», που λειτουργεί σε συνεργασία με το Τμήμα Φ.Π.Ψ. του Πανεπιστημίου Αθηνών από το Ακαδημαϊκό Έτος 2009-2010.

Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός του ΔΔΠΜΣ «Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση για την διαχείριση προβλημάτων σε μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και στις οικογένειές τους», που λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2012-2013.

Υπάρχει εσωτερικός κανονισμός του ΠΜΣ «Αρχαία και Νέα Ελληνική Φιλολογία», κατεύθυνση «Αρχαία Ελληνική Φιλολογία». Το ανωτέρω ΠΜΣ λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2013-2014.

Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Το Τμήμα δεν είναι διαρθρωμένο σε Τομείς. Ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος περιλαμβάνει δύο Θεματικούς Κύκλους:

- Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Κλασικής Φιλολογίας
- Θεματικός Κύκλος Μαθημάτων Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας.

Όταν το Τμήμα αποκτήσει περισσότερους φοιτητές και κυρίως περισσότερα μέλη ΔΕΠ, θα διαρθρωθεί σε Τομείς.

3. Προγράμματα Σπουδών

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών), απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

- 3.1.1. Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και στις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Στο Τμήμα υπηρετούν μέλη Δ.Ε.Π. με διεθνή αναγνώριση (θετικότατες βιβλιοκρισίες, ετεροαναφορές και δημοσιεύσεις σε περιοδικά με κριτές, συμμετοχές στις οργανωτικές επιτροπές, προεδρεία και εισηγήσεις σε Διεθνή Συνέδρια, εκπροσωπήσεις σε Διεθνείς Οργανισμούς και Επιτροπές. Ενδεικτικά, οι Καθηγητές του Τμήματος έχουν πάνω από 1.000 ετεροαναφορές στα έργα τους, βλ. συνημμένα βιογραφικά). Καινοτομία για το Τμήμα Φιλολογίας είναι το θεσμοθετημένο Ινστιτούτο Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού, το υπό θεσμοθέτηση Εργαστήριο Τεχνογνωσίας, όπου με ειδικά λογισμικά διδάσκεται η χρήση της τεχνολογίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες, καθώς και το υπό θεσμοθέτηση Εργαστήριο Παλαιογραφίας, Παπυρολογίας και Εκδοτικής. Υπογραμμίζεται η διδασκαλία μαθημάτων που καλύπτουν όλο το εύρος της Αρχαίας και Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας, της Μεθοδολογίας της Ερευνάς, την θεωρία της Λογοτεχνίας, την Φιλοσοφία της Ελληνικής Αρχαιότητας, αλλά και καινοτόμα, όπως Ειδική Διδακτική και Εκπαίδευση, Κοινωνική Ένταξη ατόμων με ειδικές ικανότητες, Ειδική Διδακτική των φιλολογικών μαθημάτων, Χρήση Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Πληροφορική: Εφαρμογές λογισμικού στη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων που επιβάλλονται από τις σύγχρονες απαιτήσεις της κοινωνίας και της ανάπτυξης της τεχνολογίας. Σημειώνεται ότι απ' όλα τα εν Ελλάδι Τμήματα Φιλολογίας, μόνο στο Τμήμα αυτό του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου διδάσκονται τα καινοτόμα γνωστικά αυτά αντικείμενα. Απαραίτητη είναι η στελέχωση με επιπλέον μέλη ΔΕΠ για να εξασφαλιστεί και η ανάγκη διδασκόντων επί συμβάσει.

Η χρήση Τ.Π.Ε. είναι ευρύτατη. Το Τμήμα και όλες οι επί μέρους μονάδες του χρησιμοποιούν τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας. Λειτουργεί Κέντρο Συντονισμού και Ανάπτυξης Πληροφοριακών Τεχνολογιών (ΚΕ.Σ.Α.Π.Τ.), το οποίο μεριμνά για τη διασύνδεση υπηρεσιών διαδικτύου, και προβλέπει υπηρεσίες τηλεματικής (π.χ. τηλεδιάσκεψης), τηλεφωνικές συνδέσεις, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πληροφοριακά συστήματα υποστήριξης (π.χ. γραμματείας), μηχανογραφημένο πρόγραμμα βιβλιοθήκης κ.τ.λ. Έδρα του ΚΕ.Σ.Α.Π.Τ. είναι η Τρίπολη.

Στόχο του Τμήματος αποτελεί η περαιτέρω προώθηση της χρήσης Τ.Π.Ε. Απόδειξη της καινοτομίας και της εφαρμογής της τεχνολογίας στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος παρέχει η θέσπιση και η λειτουργία των εξής Εργαστηρίων και συνεργαζόμενων Ινστιτούτων:

1. Ινστιτούτο Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού (ΙΝ.Ε.ΒΥ.Π.)

Το Ινστιτούτο Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού εδρεύει στον Μυστρά Λακωνίας, ιδρύθηκε το 2007 (Π.Δ. 155/2007, Φ.Ε.Κ. 198/23-8-2007 τ. Α') στο πλαίσιο του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και, ειδικότερα, των Τμημάτων Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών και Φιλολογίας της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και

Πολιτισμικών Σπουδών του Πανεπιστημίου αυτού. Πρόκειται για το μοναδικό εν Ελλάδα Ινστιτούτο έρευνας του Βυζαντινού πολιτισμού.

Σκοπός του Ινστιτούτου είναι: α) Να διεξάγει έρευνα στους τομείς της Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης, Βυζαντινής Ιστορίας, Βυζαντινής Φιλολογίας και Φιλοσοφίας, καθώς και της αναπτύξεως των Επιστημών και του Δικαίου κατά τη διάρκεια της Βυζαντινής περιόδου, ιδίως στην περιοχή της Λακωνίας και γενικότερα της Πελοποννήσου.

β) Να προωθεί την έρευνα σε διεθνές επίπεδο και την συνεργασία με συναφείς φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

γ) Να αποτελέσει κέντρο εκπαίδευσης μεταπτυχιακών φοιτητών των προαναφερθέντων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και άλλων ομοειδών Τμημάτων Πανεπιστημίων της ημεδαπής και αλλοδαπής. Επίσης στο Ινστιτούτο μπορεί να εκπονείται μέρος ή και το σύνολο της διδακτορικής διατριβής υποψηφίων διδασκόντων.

δ) Να μελετά την δημόσια παράδοση κατά την Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή περίοδο.

2. Εργαστήριο «Τεχνογνωσίας»

Στο εργαστήριο Τεχνογνωσίας διδάσκεται η χρήση της τεχνολογίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες (αναλυτική παρουσίαση του εργαστηρίου βλ. στην ενότητα Εργαστήρια του Τμήματος, σελ. 22).

Σημειώνεται ότι στο Τμήμα έχουν πραγματοποιηθεί οι παρακάτω εκδόσεις:

- ❖ «Η αξία της Ελληνικής Γλώσσας και της Κλασικής Παιδείας για τον σύγχρονο άνθρωπο» (πρακτικά ημερίδος, Καλαμάτα 2007, ISBN: 978-960-89611-0-4).
- ❖ «Ημερίδα για τον ΑΝΤΩΝΗ ΣΑΜΑΡΑΚΗ» (πρακτικά ημερίδος, Καλαμάτα 2007, ISBN: 978-960-89611-2-8).
- ❖ «Σύγχρονα ηθικά προβλήματα» (πρακτικά ημερίδος, Καλαμάτα 2008, ISBN: 960-89611-3-5).
- ❖ «Ημερίδα για τον ΙΩΑΝΝΗ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ», ISBN: 978-960-89611-4-2.
- ❖ Πραγματοποιήθηκε μεγάλη εμβέλεια Συνέδριο για τα 2.500 χρόνια από τη Μάχη του Μαραθώνα. Τα πρακτικά θα εκδοθούν από το Institute of Classical Studies του Πανεπιστημίου του Λονδίνου.
- ❖ Τα πρακτικά τεσσάρων επίσης διεθνών ημερίδων με θέματα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, τυπώθηκαν και τυπώνονται στο έγκριτο περιοδικό με κριτές *ΠΛΑΤΩΝ* της Εταιρείας Ελλήνων Φιλολόγων (Τομ. 58, 2012, σελ. 62-164, τομ. 59, υπό έκδοση 2013).
- ❖ Υπό την εκδοτική εποπτεία της κας Γεωργίας Ξανθάκη-Καραμάνου και την επιστημονική εποπτεία των Επίκουρων Καθηγητών Ι. Σπηλιοπούλου και Αρ. Δουλαβέρα της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών, με χορηγία του κ. Κώστα Αρνόκουρου, παρουσιάστηκε στο κοινό επιστημονικά τεκμηριωμένος και αισθητικά προσεγμένος ογκώδης τόμος με τίτλο «Η Μεσσηνία: Συμβολές στην Ιστορία και στον Πολιτισμό της» (Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2012).

3.1.2. Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Η δομή, η συνεκτικότητα και η λειτουργικότητα του προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών, ύστερα μάλιστα από την αναμόρφωσή του την άνοιξη του 2008, είναι προσαρμοσμένες, με την σταδιακή εξοικείωση των φοιτητών, προς τις απαιτήσεις της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και διέπονται από σαφήνεια και συνοχή.

Είναι επίσης προσαρμοσμένες στις νέες προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την λειτουργία των ΑΕΙ.

Η διάρθρωση του Προγράμματος Σπουδών σε τρεις κατευθύνσεις, της Κλασικής Φιλολογίας, της Νεοελληνικής Φιλολογίας και της Βυζαντινής Φιλολογίας και Λαογραφίας, με εξορθολογισμένη κατανομή των μαθημάτων και χωρίς επικαλύψεις ή ελλείψεις ύλης, από το χειμερινό εξάμηνο του 2008 συμπύχθηκε σε δύο θεματικούς κύκλους για την ενίσχυση της ευρύτερης υποδομής των φοιτητών: α) της Κλασικής Φιλολογίας και β) της Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας.

Υπάρχουν μαθήματα κορμού, επιλογής, θεματικών κύκλων και κατεύθυνσης, ορθολογικά δομημένα, με αποτέλεσμα οι φοιτητές να επιλέγουν αυτό που ταιριάζει στις κλίσεις και στα

επιστημονικά τους ενδιαφέροντα. Βούληση του Τμήματος είναι να προχωρήσει σύντομα σε περαιτέρω βελτίωση του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών.

3.1.3. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Ακολουθεί τις βασικές γραμμές του εξεταστικού συστήματος, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί τα τελευταία έτη στα ελληνικά ΑΕΙ.

Περιλαμβάνει παραδοσιακούς τρόπους αξιολόγησης (προφορική ή γραπτή εξέταση σε συγκεκριμένες ερωτήσεις από συγκεκριμένα συγγράμματα και τις παραδόσεις του κάθε διδάσκοντος), αλλά και σύγχρονους τρόπους αξιολόγησης (όπως παράλληλα προς την εξέταση η εκπόνηση εργασιών).

Προσδίδει έμφαση στην κριτική αντιμετώπιση της διδακτέας ύλης και όχι στην απλή απομνημόνευση και ενισχύει τον επιστημονικό διάλογο.

Ενισχύει την ανάθεση εργασιών στους φοιτητές, οι οποίοι εισάγονται από τους διδάσκοντες στην επιστημονική έρευνα, και των οποίων οι εργασίες συνυπολογίζονται στην τελική βαθμολογία.

Οι φοιτητές/τριες υποχρεώνονται να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία σε συνεργασία με διδάσκοντες, τους οποίους αυτοί επιλέγουν, σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα τους, γεγονός που συμβάλλει στην ουσιαστική αξιολόγησή τους.

Ίσως, η ευρύτερη ανάθεση θεματικά σαφώς οροθετημένων εργασιών και η αξιολόγησή τους καθώς και η με μεγαλύτερο κριτικό πνεύμα εξέταση του μαθήματος, χωρίς την ανάγκη έντονης απομνημόνευσης της ύλης, θα προσέδιδε στην εξέταση ποιοτικότερα χαρακτηριστικά.

Το εξεταστικό σύστημα χρειάζεται κάποια αναθεώρηση προς την κατεύθυνση της μεγαλύτερης επικοινωνίας και του επιστημονικού διαλόγου μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών. Για να επιτευχθεί όμως η εντονότερη και άμεση συνεργασία με τον καθηγητή, απαιτείται η ενεργότερη παρουσία των διδασκομένων, ώστε ο καθηγητής να μην κρίνει ορισμένους φοιτητές μόνο από την γραπτή τους επίδοση, αλλά και από την καθημερινή τους συμμετοχή κατά την διάρκεια του μαθήματος.

3.1.4. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών είναι πολύ καλά προσαρμοσμένο στις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη λειτουργία των ΑΕΙ, οι οποίες προτάσσουν την γνώση και την καινοτομία. Και τούτο διότι το Τμήμα Φιλολογίας συνδυάζει τα παραδοσιακά γνωστικά αντικείμενα με νέες ειδικότητες που δεν διδάσκονται σε κανένα Τμήμα Φιλολογίας της χώρας, όπως η ειδική διδακτική των φιλολογικών μαθημάτων, η Ειδική Αγωγή και η διδακτική για παιδιά με ειδικές ανάγκες, καθώς και η χρήση εφαρμογών λογισμικού στη φιλολογική διδασκαλία και έρευνα.

Ο συνδυασμός αυτός των κεντρικών γνωστικών αντικειμένων (αρχαία Ελληνική και Λατινική Γλώσσα και Γραμματεία, Βυζαντινή Φιλολογία, Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία, Γλωσσολογία, Φιλοσοφία και Παιδαγωγικά) με τις ως άνω καινοτόμες ειδικότητες της ειδικής αγωγής και διδακτικής και των εφαρμογών της τεχνολογίας στα φιλολογικά μαθήματα συνιστά τον πρωτοποριακό χαρακτήρα του προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και συμβάλλει, ώστε ως προς την παράμετρο αυτή το Τμήμα Φιλολογίας να υπερέχει και πολλών συναφών Τμημάτων του εξωτερικού, τα οποία δεν διαθέτουν στον οδηγό σπουδών αυτήν την θεματική πολυμέρεια. Αυτό βέβαια συμβαίνει και διότι ο προπτυχιακός κύκλος σπουδών πολλών εξ αυτών είναι τριετής.

Η ευρύτητα και η πολυμέρεια αυτή των διδασκομένων μαθημάτων αποσκοπεί, πέραν της παροχής γνώσης και την εξασφάλιση στέρεης υποδομής, και στην ταχύτερη και επιτυχημένη επαγγελματική αποκατάσταση των πτυχιούχων στον χώρο της Εκπαίδευσης γενικότερα,

αλλά και σε ερευνητικά κέντρα, κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς και εκπαιδευτικά και πολιτιστικά ιδρύματα. Επιτυγχάνεται έτσι η επιτυχέστερη διασύνδεση των πτυχιούχων με την απασχόληση, πράγμα που επίσης αποτελεί ζητούμενο σε διεθνές επίπεδο.

Παρά το γεγονός ότι το Τμήμα Φιλολογίας είναι νεοσύστατο, σε προπτυχιακό επίπεδο οι διεθνείς συνεργασίες δεν είναι ευκαταφρόνητες. Το Τμήμα έχει υπογράψει συνεργασίες στο πλαίσιο του Erasmus με το University College και το Royal Holloway του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, καθώς και με το Πανεπιστήμιο του Münster. Αντιθέτως σε μεταπτυχιακό επίπεδο συνεργάζονται με το Πανεπιστήμιο του Τορίνο στο ΠΜΣ της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (βλέπε κατ. 3.2.8.).

3.1.5. Πώς κρίνετε την πρακτική άσκηση των φοιτητών;

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών είναι αναγκαία για την συμπλήρωση της θεωρητικής τους κατάρτισης και βασική προϋπόθεση για την επιτυχημένη επαγγελματική τους απασχόληση μετά την αποφοίτησή τους.

Το Τμήμα Φιλολογίας εκπαιδεύει φοιτητές οι οποίοι θα κληθούν στο μέλλον να εργασθούν ως φιλόλογοι στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, ως πανεπιστημιακοί, ως ερευνητές ή σύμβουλοι σε ερευνητικά κέντρα, μουσεία και βιβλιοθήκες, ως μεταφραστές ή επιμελητές κειμένων σε εκδοτικούς οίκους, ως διορθωτές σε εφημερίδες, περιοδικά και διάφορα έντυπα, κ.ά.

Με την Πρακτική Άσκηση οι φοιτητές:

- Θα έλθουν σε επαφή με την εργασιακή πραγματικότητα των κλάδων που έχουν επιλέξει να σπουδάσουν.
- Θα εξοικειωθούν με φορείς που ασχολούνται με την μελέτη και την προώθηση των ανθρωπιστικών σπουδών.
- Θα θέσουν σε πρακτική εφαρμογή θεωρίες και γνώσεις που διδάχθηκαν και αποκόμισαν κατά την διάρκεια των σπουδών τους. Με τον τρόπο αυτό η Πρακτική Άσκηση συνεισφέρει στην εκπαιδευτική διαδικασία επιτρέποντας, αφενός την εφαρμογή του θεωρητικού πλαισίου σε πραγματικό εργασιακό χώρο και αφετέρου την ενίσχυση της μαθησιακής διαδικασίας με την εμπειρία της εφαρμογής.

Με τον τρόπο αυτό η Πρακτική Άσκηση αποτελεί ένα αναγκαίο βήμα για:

- Την δημιουργία ενός σταθερού συνδέσμου του Τμήματος και του φοιτητικού του δυναμικού με την αγορά εργασίας.
- Την εξειδίκευση και την περαιτέρω ανάπτυξη των επαγγελματικών ενδιαφερόντων των φοιτητών.
- Την διαμόρφωση επαγγελματικής συνείδησης και
- Την ενίσχυση της επαγγελματικής αποκατάστασης των φοιτητών.

Οι πρακτικές τους ασκήσεις εκπονούνται σε σχολεία, σε αρχαία, σε βιβλιοθήκες, στην Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας, σε πολιτιστικούς φορείς κ.α. όπου, συλλέγουν πρωτογενές υλικό, το οποίο μετά επεξεργάζονται.

Από το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012 η πρακτική άσκηση έχει ενταχθεί στο Πρόγραμμα Σπουδών ως μάθημα Επιλογής. Έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον μεγάλου αριθμού φοιτητών, οι οποίοι με μεγάλη εργατικότητα πραγματοποιούν την άσκηση στην πόλη της Καλαμάτας, σε συνεργασία με φορείς.

Στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης το Τμήμα Φιλολογίας συνεργάζεται με τοπικούς φορείς και απασχολεί τους φοιτητές στην Ύπηρεσία τους. Συγκεκριμένα το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012 το Τμήμα συνεργάστηκε με την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Νομού Μεσσηνίας

(Πειραματικό Γυμνάσιο Μεσσηνίας, 2 Λύκειο Καλαμάτας, 3 Λύκειο Καλαμάτας, 5 Λύκειο Καλαμάτας, 6 Λύκειο Καλαμάτας, Εκπαιδευτήρια Μπουγά), την Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (Νομού Μεσσηνίας), την Εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, την Δαϊκή Βιβλιοθήκη Καλαμάτας, το Στρατιωτικό Μουσείο Καλαμάτας, το Βιβλιοπωλείο Δημοπούλου, τον Σύλλογο Γυναίκων Μάνης, την ΔΗ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Η συνεργασία του Τμήματος και των φοιτητών με τους ανωτέρω φορείς υπήρξε άριστη, γεγονός που αποδεικνύεται και από την αξιολόγηση της εργασίας των φοιτητών από τους Προϊσταμένους των Υπηρεσιών.

3.2. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών³

Στο τμήμα λειτουργούν με επιτυχία τρία (3) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

3.2 Διαπανεπιστημιακό και Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ηθική Φιλοσοφία»

Στο Τμήμα Φιλολογίας λειτουργεί από το Ακαδημαϊκό Έτος 2009-2010 το Διαπανεπιστημιακό και Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Ηθική Φιλοσοφία».

3.2 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.⁴

Το Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «Ηθική Φιλοσοφία» λειτουργεί σε συνεργασία του Τμήματος Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και του Τμήματος Φ.Π.Ψ. του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

3.2 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Το Δ.Δ.Π.Μ.Σ. ανταποκρίνεται πλήρως στους στόχους του Τμήματος Φιλολογίας, δεδομένου ότι η φιλοσοφία αποτελεί βασική συνιστώσα των ανθρωπιστικών σπουδών. Σε μια υλοκεντρική κοινωνία η ανάδειξη πολιτικών και κοινωνικών αξιών μέσω της κατανόησης και έρευνας του φιλοσοφικού στοχασμού είναι σημαντική και συμβάλλει στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας του σύγχρονου ανθρώπου.

3.2 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Αν και είναι Διαπανεπιστημιακό και Διατμηματικό, το Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «Ηθική Φιλοσοφία» έχει συμπαγή δομή που καθορίζεται και από τον Εσωτερικό Κανονισμό. Διαθέτει επίσης συνεκτικότητα στο Πρόγραμμα Σπουδών και λειτουργικότητα. Διδάσκονται αντικείμενα που καλύπτουν την Ιστορία της Ηθικής Φιλοσοφίας, όπως Κείμενα Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας, Μεσαιωνικής και Αναγεννησιακής, Σύγχρονης και Νεότερης, αλλά και θεμελιώδη αντικείμενα Συστηματικής Φιλοσοφίας, όπως Συστήματα Φιλοσοφίας, Βιοηθική, Μεταηθική, Περιβαλλοντική Ηθική, Ηθική της Εργασίας, Εφαρμοσμένη Ηθική κ.α.

3.2 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών βασίζεται σε υποβολή εργασιών ανά γνωστικό αντικείμενο στα τρία πρώτα εξάμηνα. Στο τέταρτο εξάμηνο οι φοιτητές

³ Στην περίπτωση που στο Τμήμα λειτουργούν περισσότερα από ένα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών η ενότητα αυτή πρέπει να επαναληφθεί για το καθένα από τα ΠΜΣ.

⁴ Συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση λειτουργίας Διατμηματικού ή Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

υποβάλλουν πτυχιακή εργασία. Ως εκ τούτου το σύστημα ανταποκρίνεται στη διαφάνεια και αξιοκρατία. Παράλληλα προς την εκπόνηση εργασίας στο τέλος του Α' και Β' Έξαμήνου οι φοιτητές εξετάζονται επί της διδαχθείσας ύλης.

3.2 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;⁵

Η επιλογή γίνεται με βάση τα προσόντα, τυπικά και ουσιαστικά, και με προφορική εξέταση. Ως εκ τούτου είναι αξιοκρατική, διαφανής και αντικειμενική.

3.2 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Δεν είναι ικανοποιητική, δεδομένου ότι δεν συμβάλλει η πολιτεία ούτε κατ' ελάχιστον.

3.2 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Τα μεταπτυχιακά Προγράμματα «Ηθικής Φιλοσοφίας» και «Ειδικής Αγωγής» και της Αρχαίας Ελληνικής Φιλολογίας (βλ. παρακάτω) είναι διεθνώς αναγνωρισμένα, δεδομένου ότι διδάσκονται σε αυτά αναγνωρισμένοι καθηγητές και από το εξωτερικό (Αγγλία και Ιταλία) και συνδιοργανώνουν Ημερίδες και Συμπόσια με Πανεπιστήμια της Μ.Βρετανίας.

3.2 Διακρατικό ΠΜΣ σε συνεργασία με τη Σχολή Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου του Τορίνο «Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση για την διαχείριση προβλημάτων σε μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και στις οικογένειές τους»

Στο Τμήμα Φιλολογίας βρίσκεται σε λειτουργία το καινοτόμο Διακρατικό ΠΜΣ σε συνεργασία με τη Σχολή Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου του Τορίνο «Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση για την διαχείριση προβλημάτων σε μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και στις οικογένειές τους».

3.2.1 Τμήματα και Ιδρύματα που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.⁶

Το καινοτόμο Διακρατικό ΠΜΣ σε συνεργασία με τη Σχολή Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου του Τορίνο «Ανάπτυξη δεξιοτήτων εκπαιδευτικών στην ειδική αγωγή και εκπαίδευση για την διαχείριση προβλημάτων σε μαθητές με σύνθετες γνωστικές, συναισθηματικές και κοινωνικές δυσκολίες και στις οικογένειές τους» λειτουργεί στην Καλαμάτα με το Τμήμα Φιλολογίας και το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

3.2.2 Πώς κρίνετε το βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Το ΔΙ.ΠΜΣ ανταποκρίνεται στις εκπαιδευτικές ανάγκες των αποφοίτων του Τμήματος Φιλολογίας, καθώς και των υπολοίπων παιδαγωγικών σχολών με σύγχρονες παιδαγωγικές μεθόδους, ειδικευμένες στις ανάγκες των παιδιών με ειδικές ανάγκες, ένα καίριο ζήτημα για την σημερινή κοινωνία.

3.2.3 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

⁵ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-3

⁶ Συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση λειτουργίας Διατμηματικού ή Διδρυματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Ο Οδηγός Σπουδών έχει δημιουργηθεί προκειμένου να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης στα σχολεία με ειδικές ανάγκες, καθώς και σε φορείς που συμμετέχουν στην εκπαίδευση και δημιουργική απασχόληση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

3.2.4 Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών βασίζεται σε εκπόνηση εργασιών, καθώς και προφορικών εξετάσεων ανά γνωστικό αντικείμενο στα τρία πρώτα εξάμηνα. Στο τρίτο εξάμηνο διεκπεραιώνουν πρακτική άσκηση και στο τέταρτο εξάμηνο οι φοιτητές υποβάλλουν πτυχιακή εργασία. Ως εκ τούτου το σύστημα ανταποκρίνεται στη διαφάνεια, αξιοκρατία και στις απαιτήσεις του αντικειμένου του ΠΜΣ αυτού.

3.2.5 Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών;⁷

Η επιλογή γίνεται με βάση τα προσόντα, τυπικά και ουσιαστικά, και με γραπτή και προφορική εξέταση. Ως εκ τούτου είναι αξιοκρατική, διαφανής και αντικειμενική.

3.2.6 Πώς κρίνετε τη χρηματοδότηση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Δεν είναι ικανοποιητική, δεδομένου ότι δεν συμβάλλει η πολιτεία ούτε κατ' ελάχιστον.

3.2.7 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών;

Το ΔΙΠΜΣ με αντικείμενο την Ειδική Αγωγή αναγνωρίζεται διεθνώς και μέσα από την συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Τορίνο. Είναι καινοτόμο πρόγραμμα με αναγνωρισμένες διεθνείς μεθόδους.

*Επίσης, λειτουργεί από το ακ. έτος 2013-2014 ΠΜΣ Φιλολογίας με δύο κατευθύνσεις: Κλασικής και Νεοελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας.

Στα ΠΜΣ αυτά διδάσκουν εκτός των μελών ΔΕΠ των Τμημάτων της Σχολής και καθηγητές εγνωσμένου κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

3.3. Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών

Πώς κρίνετε τον βαθμό ανταπόκρισης του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών στους στόχους του Τμήματος και τις απαιτήσεις της κοινωνίας;

Όπως ειπώθηκε, το Τμήμα Φιλολογίας έχει ως αποστολή i) να καλλιεργεί και να προάγει τη γνώση για την κλασική και σύγχρονη ελληνική και ξένη λογοτεχνία και γλωσσολογία και να μελετά τα φιλοσοφικά ρεύματα που επηρεάζουν την εξέλιξή τους, ii) να παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες τα απαραίτητα εφόδια που εξασφαλίζουν την άρτια κατάρτισή τους για επιστημονική και επαγγελματική σταδιοδρομία. **Οι πτυχιούχοι του Τμήματος διορίζονται στον κλάδο ΠΕ02 Φιλολόγων στην Εκπαίδευση. Διορίζονται επίσης σε φορείς του Δημοσίου και ευρύτερου Δημοσίου Τομέα, καθώς και σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου**, iii) να οργανώνει μεταπτυχιακές σπουδές που οδηγούν στην κατάρτιση επιστημόνων με εξειδικευμένες γνώσεις σε επιμέρους γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και iv) να συμβάλλει στην μελέτη και την ανάδειξη της ανθρωπιστικής παιδείας και της επίδρασης της βυζαντινής κληρονομιάς στον ελληνικό και ευρωπαϊκό πολιτισμό, καθώς και των στοιχείων που διαμορφώνουν σήμερα την οικουμενικότητά του.

⁷ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-3

Οι υποψήφιοι Διδάκτορες εκπονούν διατριβή με θέματα πλήρως ανταποκρινόμενα στους ερευνητικούς στόχους του Τμήματος, δηλαδή κριτικής και ερμηνείας των ελληνικών και λατινικών κειμένων, γλώσσας, θεωρίας της λογοτεχνίας, διακειμενικότητας, πρόσληψης, με ιδιαίτερη έμφαση στην διαχρονικότητα της γλώσσας και της λογοτεχνίας. Επίσης πολλοί υποψήφιοι Διδάκτορες άλλων Τμημάτων επιθυμούν την συνέχιση και ολοκλήρωση των Διδακτορικών τους στο Τμήμα.

Στο πλαίσιο του Β' Κύκλου του Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «Ηθική Φιλοσοφία» έχουν κάνει αίτηση για διδακτορική διατριβή και έχουν ορίσει θέμα και τριμελή επιτροπή εννέα (9) απόφοιτοι του Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «Ηθική Φιλοσοφία»

Πώς κρίνετε τη δομή του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Τα θέματα διδακτορικών διατριβών που έχουν ανατεθεί σε πτυχιούχους Τμημάτων Φιλολογίας και συναφών Σχολών χαρακτηρίζονται για την πρωτοτυπία τους και εκπονούνται με επιστημονική μέθοδο και τεκμηρίωση εκ μέρους των υποψηφίων και υπό την άμεση εποπτεία του εποπτεύοντος καθηγητή και της τριμελούς κριτικής επιτροπής. Αν και το Τμήμα είναι νεοσύστατο, έχουν ήδη ολοκληρωθεί δύο διατριβές και άλλες τρεις βρίσκονται στο στάδιο της τελικής επεξεργασίας.

Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής των υποψηφίων διδακτόρων;⁸

Γίνεται με απόλυτη διαφάνεια, με αξιοκρατικά κριτήρια (βαθμός πτυχίου, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, απόδοση των υποψηφίων στα συναφή μαθήματα, γλωσσομάθεια, συνέντευξη, δημοσιεύσεις και προϋπηρεσία).

Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;

Από την αρχή της λειτουργίας του, και ιδιαίτερα από το 2005 και εξής, το τμήμα οργανώνει σταθερά σεμινάρια, συνέδρια, διαλέξεις για την τοπική κοινωνία και την ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, καθώς και πολιτισμικές διαδρομές σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί σεμινάρια, εκδηλώσεις σε πολλούς Δήμους της Μεσσηνίας, όπως τους Δήμους Κυπαρισσίας, Μεσσήνης, Μελιγαλά, Πύλου κ.ά.

Επίσης διοργανώνονται Διεθνή Συνέδρια με πρωτοβουλία του Τμήματος και με τη συνεργασία ομοειδών Τμημάτων Ελληνικών και Ξένων Πανεπιστημίων και με φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τα καίρια και κύρια θέματα των συνεδρίων αυτών αντιστοιχούν στα γνωστικά αντικείμενα που καλλιεργεί το Τμήμα και εναλλάσσονται. Τα πρακτικά των Διεθνών Συνεδρίων δημοσιεύονται.

Δίνουν την δυνατότητα στους φοιτητές αλλά και στο ευρύ κοινό να παρακολουθήσουν ενδιαφέροντες εισηγήσεις.

Δίνουν την δυνατότητα στο Τμήμα να επικοινωνεί με την ακαδημαϊκή κοινότητα, την τοπική κοινωνία, να προβάλλει τις Ανθρωπιστικές Σπουδές και την πνευματική και την πολιτισμική ανάδειξη της Σχολής του Πανεπιστημίου στην Καλαμάτα.

Αναπτύσσει τον επιστημονικό διάλογο με συζητήσεις, απόψεις και κριτική, με την ευκαιρία της παρουσίασης των διαφόρων εισηγήσεων.

Για να επιτευχθεί μαζικότερη προσέλευση του κοινού, προγραμματίζονται, εκτός των άλλων, εισηγήσεις γενικότερου ενδιαφέροντος και όχι αποκλειστικά επιστημονικές με στόχο να

⁸ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-4

γίνεται επαρκής ενημέρωση του κόσμου και ευρεία διανομή του προγράμματος των εισηγήσεων.

Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών;

Όπως μέλη ΔΕΠ του Τμήματος καλούνται να συμμετάσχουν σε επιτροπές κρίσεως διδακτορικών στο εξωτερικό, έτσι και το Τμήμα προτίθεται να καλεί ειδικούς ξένους καθηγητές ως μέλη των σχετικών επιτροπών.

Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Με τη διεύρυνση που προτείνεται παραπάνω το εξεταστικό σύστημα διδακτορικών διατριβών λειτουργεί προς θετική κατεύθυνση δεδομένου ότι πραγματοποιείται με αξιοκρατία, σύγχρονη επιστημονική προσέγγιση και ευρύτητα στην συμμετοχή των κριτών.

4. Διδακτικό έργο

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα του επιτελούμενου σ' αυτό διδακτικού έργου, σε όλα τα επίπεδα σπουδών (προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και διδακτορικών), απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

Το Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, μολονότι λειτουργεί μόλις εννέα χρόνια, έχει καταφέρει με διαδικασίες διαφάνειας και αντικειμενικότητας να διαθέτει εξειδικευμένο διδακτικό προσωπικό (μέλη ΔΕΠ και Διδακτικό Προσωπικό επί συμβάσει) που αντεπεξέρχεται ικανοποιητικά στις ανάγκες του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών και στους γενικότερους στόχους του Τμήματος. Ωστόσο, η έγκριση για περαιτέρω προκηρύξεις μελών ΔΕΠ είναι επιτακτική. Μόνο με τον τρόπο αυτόν το Τμήμα θα κατοχυρώσει την συνοχή του σε θέματα επιστημονικών και διδακτικών δραστηριοτήτων, θα μπορέσει να πραγματοποιήσει με επιτυχία και συνέπεια τους στόχους του και κυρίως να βελτιώσει τις επιδόσεις του.

Παρά το γεγονός ότι πρόκειται για ένα νεοϊδρυθέν Τμήμα με καινούργιους κλάδους στο πεδίο των Ανθρωπιστικών Σπουδών, έχει επλεγει εξειδικευμένο διδακτικό προσωπικό που φέρει εις πέρας ικανοποιητικά τις ανάγκες του Προγράμματος Σπουδών.

4.2. Πώς κρίνετε την ποιότητα και αποτελεσματικότητα της διδακτικής διαδικασίας;⁹

Πολύ ικανοποιητική από πλευράς των διδασκόντων. Η εκ μέρους των φοιτητών αξιολόγηση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας της διδακτικής διαδικασίας --η συγκεκριμένη αξιολόγηση εφαρμόζεται συστηματικά στο Τμήμα-- δίνει επιπλέον στοιχεία για το θέμα. Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι, όπως συμβαίνει και σε άλλα πανεπιστήμια, δεν παρακολουθεί το σύνολο των φοιτητών τα μαθήματα, αλλά ένας ικανοποιητικός αριθμός. Οπωσδήποτε η εκπόνηση της γραπτής εργασίας, όπου αυτή προτείνεται, απαιτεί σημαντικό χρόνο. Η εκπόνηση σαφών και οροθετημένων εργασιών από πλευράς των φοιτητών συμβάλλει στην καλύτερη εμπέδωση της διδακτέας ύλης, στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και στην κατανόηση της μεθόδου της επιστημονικής έρευνας.

Είναι πάντως γενικό φαινόμενο στα Πανεπιστήμια η μειωμένη παρακολούθηση των μαθημάτων εκ μέρους των φοιτητών, η οποία έχει ως αρνητική συνέπεια την μη ικανοποιητική απόδοση αρκετών εξ αυτών.

⁹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τους Πίνακες 11-5.1 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα), 11-5.2 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα), 11-6.1, 11-6.2, 11-7.1 (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα) και 11-7.2. (για τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά εξάμηνα)

4.3. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

Ανταποκρίνεται στους γενικούς αλλά και ειδικούς διδακτικούς στόχους της Σχολής.

Η οργάνωση και η εφαρμογή του διδακτικού έργου κρίνεται ιδιαίτερα επιτυχής, διότι υπάρχει:

- Σαφήνεια στόχων και επιδιώξεων σε κάθε αντικείμενο διδασκαλίας (βλ. Οδηγό Σπουδών).
- Η αναγκαία υποδομή για την απρόσκοπτη οργάνωση και εφαρμογή του διδακτικού έργου.
- Ομαλή λειτουργία της εκπαιδευτικής διαδικασίας (απουσία καταλήψεων, συνδικαλιστικών υπερβολών κ.τ.λ.).
- Πνεύμα συνεργασίας, διοίκησης, γραμματείας, διδασκόντων και διδασκομένων.
- Η Γραμματεία και η διοίκηση γενικά του Τμήματος συμπαρίστανται με τον καλύτερο τρόπο στο έργο των διδασκόντων και αντιμετωπίζουν με αποδοτικότητα τα φοιτητικά ζητήματα.

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

Τα εκπαιδευτικά βοηθήματα δεν αποτελούν ευθύνη της εκάστοτε Σχολής, εφόσον προκύπτουν από την γενικότερη προσφορά στην αγορά του ελληνικού βιβλίου. Η Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών προσπαθεί ωστόσο να εξοπλίσει τη Βιβλιοθήκη της όσο το δυνατόν καλύτερα με εκπαιδευτικά βοηθήματα, πολλές φορές με περισσότερα από ένα αντίτυπα, ώστε οι φοιτητές να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις της ύλης των διδασκομένων μαθημάτων. Θετικό στοιχείο είναι επίσης ότι πολλοί διδάσκοντες παρέχουν στους φοιτητές υποστηρικτικό υλικό μελέτης σε ηλεκτρονική μορφή ή ακόμη Φάκελο με φωτοτυπίες, ο οποίος κρατείται στη Βιβλιοθήκη της Σχολής για επί τόπου μελέτη.

Γενικά, τα εν λόγω εγχειρίδια κρίνονται επαρκή ως προς την δομή και το περιεχόμενό τους καλύπτοντας ικανοποιητικά τις απαιτήσεις του γνωστικού αντικείμενου στο οποίο αναφέρονται.

Απαιτείται πάντως η συνεχής βελτίωσή και η επαύξησή τους, ώστε να ανταποκρίνονται πληρέστερα στα διδασκόμενα μαθήματα σύμφωνα και με τις εξελίξεις της επιστήμης στην οποίαν αναφέρονται.

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

Το τμήμα διαθέτει τις παρακάτω υποδομές:

- Κτήριο Διοίκησης (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)
Αποτελείται από το ισόγειο και έναν όροφο, συνολικού εμβαδού 540 τ.μ. και περιλαμβάνει:

1. Γραφεία Γραμματείας (4 στον αριθμό), συνολικού εμβαδού 230 τ.μ.
2. Γραφεία διδασκόντων (5 στον αριθμό), συνολικού εμβαδού 200 τ.μ.
3. Χώρος υποδοχής, εμβαδού 40 τ.μ.
4. Αίθουσα συνεδριάσεων, εμβαδού 50 τ.μ
5. Τουαλέτες, εμβαδού 20 τ.μ.

-Κτήριο Διδακτηρίων του Τμήματος Φιλολογίας

Αποτελείται από το ισόγειο και έναν όροφο, συνολικού εμβαδού 1.365 τ.μ. και περιλαμβάνει:

1. Οχτώ μικρές αίθουσες διδασκαλίας, συνολικού εμβαδού 400 τ.μ. (50 τ.μ. η κάθε μια)
2. Μία μεγάλη αίθουσα διδασκαλίας, συνολικού εμβαδού 110 τ.μ.
3. Αίθουσα εργαστηρίου πληροφορικής, εμβαδού 50 τ.μ.
4. Αίθουσα Εργαστηρίου Τεχνογνωσίας, εμβαδού 50 τ.μ.
5. Τέσσερις Τουαλέτες πολλαπλών θέσεων, συνολικού εμβαδού 100 τ.μ.
6. Βοηθητικούς χώρους, συνολικού εμβαδού 655 τ.μ.

Άλλοι Χώροι (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Συνολικό εμβαδόν 457 τ.μ. Περιλαμβάνονται:

1. Βιβλιοθήκη, εμβαδού 220 τ.μ. (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)
2. Ένα αμφιθέατρο, εμβαδού 237 τ.μ. (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Λοιποί χώροι (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Συνολικό εμβαδόν 215 τ.μ. Περιλαμβάνονται:

1. Φοιτητική Λέσχη, εμβαδού 105 τ.μ.
2. Φοιτητικός Σύλλογος, εμβαδού 30 τ.μ.
3. Αίθουσα Διανομής Συγγραμμάτων, εμβαδού 30 τ.μ.
4. Γραφείο Φυλάκων – Αποθήκη, συνολικού εμβαδού 50 τ.μ.

-Περιβάλλον χώρος (εξωτερικός χώρος) (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Συνολικό εμβαδόν 1.000 τ.μ. Περιλαμβάνει:

Εξωτερικούς χώρους, κήπους και χώρους συγκέντρωσης.

- Κτήριο Ινστιτούτου Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού (ΙΝ.Ε.ΒΥ.Π.) στην περιοχή του Μυστρά Λακωνίας (Π.Δ. 155/2007, Φ.Ε.Κ. 198/23-8-2007 τ. Α') (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Είναι ένα διατηρητέο Δημοτικό Σχολείο που έχει παραχωρηθεί από τον Δήμο Μυστρά. Αποτελείται από ένα ισόγειο εμβαδού 340τ.μ και έναν όροφο εμβαδού 340 τ.μ.

- χώρο 4 στρεμμάτων, που έχει συμφωνηθεί να παραχωρηθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης στην οδό Λακωνικής 85. (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών), αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα η όλη διαδικασία.

Στον χώρο αυτό θα κατασκευαστεί μέσω ΣΔΙΤ συνεδριακό Κέντρο με εστιατόριο, αμφιθέατρο, γραφεία καθηγητών κ.τ.λ

Ός προς τα ΑΜΕΑ έχει ληφθεί η απαραίτητη κτηριολογική μέριμνα (ειδικοί χώροι πρόσβασης, WC κ.ά.).

Εξαιρετικά περιορισμένος είναι ο περιβάλλον (εξωτερικός) χώρος (1000 τ.μ.), που καθιστά εξαιρετικά δύσκολη την λειτουργία του Τμήματος και αδύνατη την δημιουργία πανεπιστημιακού campus. Είναι εντελώς αναγκαία η επέκταση σε γειτονικούς χώρους που μπορούν να παραχωρηθούν από τον Δήμο.

4.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

Το Τμήμα και όλες οι αποκεντρωμένες μονάδες του χρησιμοποιούν τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας. Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι εξοπλισμένες με υλικοτεχνικό και τεχνολογικό εξοπλισμό.

Λειτουργεί Κέντρο Συντονισμού και Ανάπτυξης Πληροφοριακών Τεχνολογιών (ΚΕ.Σ.Α.Π.Τ.), το οποίο μεριμνά για την διασύνδεση υπηρεσιών διαδικτύου, υπηρεσιών τηλεματικής, τηλεφωνικές συνδέσεις, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, πληροφοριακά συστήματα υποστήριξης (π.χ. γραμματείας) κ.τ.λ. Έδρα του ΚΕ.Σ.Α.Π.Τ. είναι η Τρίπολη.

4.7. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων/διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

Είναι απολύτως αναγκαία η εξομάλυνση της δυσαναλογίας μεταξύ διδασκομένων και διδασκόντων.

Σημειώνεται ότι στο Τμήμα Φιλολογίας, όπως και σε άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, παρατηρείται η μεγαλύτερη δυσαναλογία μεταξύ διδασκόντων και διδασκομένων (βλ. την Εγκύκλιο 1514/26-2-2008 του ΥΠ.Ε.Π.Θ.). Γι' αυτόν τον λόγο είναι απολύτως απαραίτητη η αύξηση του αριθμού των μελών ΔΕΠ, ιδιαίτερος στα αντικείμενα της Λατινικής, Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας και της Γλωσσολογίας. Επιπροσθέτως η αύξηση αυτή είναι απαραίτητη για να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο η συνεργασία του Τμήματος με φορείς της Περιφέρειας. Επίσης αδήριτη ανάγκη αποτελεί η ενίσχυση σε εξειδικευμένο διοικητικό προσωπικό, ΕΤΕΠ και ΕΕΔΠ (για την διδασκαλία των ξένων γλωσσών, την βιβλιοθηκονομία κ.τ.λ.)

4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

Η σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα θεωρείται ικανοποιητική, δεδομένου ότι το Τμήμα λειτουργεί λίγα χρόνια, συνολικά εννέα (9) χρόνια.

Είναι επίσης αρκετά επαρκής σε θεωρητικό επίπεδο, δεδομένου ότι οι περισσότεροι διδάσκοντες διαθέτουν την πείρα να συνδυάζουν την διδασκαλία τους με αντικείμενα των προσωπικών τους ερευνών, ώστε να ενισχύεται και να διευρύνεται η επιστημονική υποδομή και η κριτική σκέψη των φοιτητών. Ωστόσο, η προς το παρόν απουσία ειδικών θεσμοθετημένων εργαστηρίων για βασικούς υποστηρικτικούς τομείς της Φιλολογίας και της Γλωσσολογίας, παρά τις προσπάθειες του Τμήματος για τη θεσμοθέτηση τους, δυσχεραίνει σε κάποιο βαθμό την σύνδεση διδασκαλίας και έρευνας.

4.9. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες με εκπαιδευτικά κέντρα του εσωτερικού και του εξωτερικού και με το κοινωνικό σύνολο;

Το Τμήμα συνεργάζεται για την δημιουργία πρωτοποριακών προγραμμάτων με την Περιφέρεια Πελοποννήσου, τον Δήμο Καλαμάτας, τον Δήμο Μυστρά, την Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας, το Αρχαιολογικό Μουσείο Καλαμάτας, το Βυζαντινό Μουσείο Καλαμάτας, το Επιμελητήριο Μεσσηνίας, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Μεσσηνίας, την Εταιρεία Ελλήνων Φιλολόγων, την Ελληνική Γλωσσική Κληρονομιά και άλλους πολιτιστικούς φορείς και συλλόγους της

Μεσσηνίας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου και της Ελλάδος. Προτίθεται να συνεχίσει και να διευρύνει την συνεργασία του με τους παραπάνω φορείς.

Επίσης συνεργάζεται με άλλα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδος, όπως το Πανεπιστήμιο Αθηνών με το οποίο συνδιοργανώνει ΠΜΣ «Ηθική Φιλοσοφία».

Οργανώνει από το 2006 Θερινό Σχολείο για νέους ομογενείς σε συνεργασία με την Παμμαθησιακή Ομοσπονδία ΗΠΑ και Καναδά και το Δήμο Καλαμάτας.

Από την αρχή της λειτουργίας του, και ιδιαίτερα από το 2006 και εξής, το Τμήμα οργανώνει σταθερά σεμινάρια, συνέδρια, διαλέξεις για την τοπική κοινωνία και την ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, καθώς και πολιτισμικές διαδρομές σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί σεμινάρια, εκδηλώσεις σε πολλούς Δήμους της Μεσσηνίας, όπως τον Δήμο Κυπαρισσίας, Μεσσήνης, Μελιγαλά, Πύλου κ.ά.

Επίσης διοργανώνονται Διεθνή Συνέδρια με πρωτοβουλία του Τμήματος και με τη συνεργασία ομοειδών Τμημάτων Ελληνικών και Ξένων Πανεπιστημίων και με φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τα καιρία και κύρια θέματα των συνεδρίων αυτών αντιστοιχούν στα γνωστικά αντικείμενα που καλλιεργεί το Τμήμα και εναλλάσσονται. Τα πρακτικά των Διεθνών Συνεδρίων δημοσιεύονται.

Στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης το Τμήμα Φιλολογίας συνεργάζεται με τοπικούς φορείς και απασχολεί τους φοιτητές στην Υπηρεσία τους. Συγκεκριμένα το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012 το Τμήμα συνεργάστηκε με την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Νομού Μεσσηνίας (Πειραματικό Γυμνάσιο Μεσσηνίας, 2 Λύκειο Καλαμάτας, 3 Λύκειο Καλαμάτας, 5 Λύκειο Καλαμάτας, 6 Λύκειο Καλαμάτας, Εκπαιδευτήρια Μπουγά), την Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (Νομού Μεσσηνίας), την Εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, την Λαϊκή Βιβλιοθήκη Καλαμάτας, το Στρατιωτικό Μουσείο Καλαμάτας, το Βιβλιοπωλείο Δημοπούλου, τον Σύλλογο Γυναικών Μάνης, την ΛΗ΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Η συνεργασία του Τμήματος και των φοιτητών με τους ανωτέρω φορείς υπήρξε άριστη, γεγονός που αποδεικνύεται και από την αξιολόγηση της εργασίας των φοιτητών από τους Προϊσταμένους των Υπηρεσιών.

4.10. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;¹⁰

Είναι σημαντικό για την αναγνώριση της εύρυθμης λειτουργίας και της απόδοσης του Τμήματος το γεγονός ότι ο Καθηγητής Γ. Ανδρειωμένος εξελέγη στο Τμήμα Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, προερχόμενος από το Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Επίσης από το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μετακινήθηκαν στο Τμήμα Φιλολογίας ο Αναπληρωτής Καθηγητής κ. Βασίλειος Κωνσταντινόπουλος, η Επικουρή Καθηγήτρια κα Σοφία Καπετανάκη και η Επικουρή Καθηγήτρια κα Ελένη Βολονάκη.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το Τμήμα Φιλολογίας όπως και το Τμήμα Θεατρικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου συνεργάζονται με το νεοϊδρυθέν Κέντρο Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Harvard, το οποίο εδρεύει στο Ναύπλιο. Υπάρχει κινητικότητα και γόνιμη αλληλεπίδραση μεταξύ των ερευνητών του αμερικανικού πανεπιστημίου και των φοιτητών του Τμήματός μας, η οποία προάγεται, μεταξύ των άλλων, και με την χρήση των βιβλιοθηκών και των ηλεκτρονικών πηγών των δύο πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Από τον Σεπτέμβριο του 2008 προγραμματίζεται η από κοινού διοργάνωση επιστημονικών ημερίδων και σεμιναρίων.

¹⁰ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-8

Αξιοσημείωτη για την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών είναι η συνεργασία με το Τμήμα Φ.Π.Ψ. του Πανεπιστημίου Αθηνών στην οργάνωση και λειτουργία Π.Μ.Σ. με θέμα «Ηθική Φιλοσοφία», καθώς και με το University College και το Royal Holloway του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, με τα οποία έχει υπογραφεί συνεργασία για ανταλλαγές φοιτητών και καθηγητών.

5. Ερευνητικό έργο

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα του επιτελούμενου σ' αυτό ερευνητικού έργου, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο*
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο*

5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

Αν και νεοσύστατο το Τμήμα, η προαγωγή της έρευνας που επιτελείται καταδεικνύεται από τις δημοσιεύσεις του εξαιρετικά περιορισμένου προς το παρόν αριθμού μελών ΔΕΠ, των οποίων εργασίες έχουν δημοσιευθεί σε ειδικά περιοδικά με κριτές, σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων κ.α. και έχουν τύχει διεθνούς αναγνωρίσεως με πολλές ετεροαναφορές.

Με τρόπο συστηματικό το Τμήμα έχει οροθετήσει τους στόχους του αναφορικά με την προαγωγή της έρευνας και έχει προχωρήσει στην προώθηση συνεργασίας του με θεσμοθετημένους φορείς και εργαστήρια. Το Ινστιτούτο Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού (ΙΝ.Ε.ΒΥ.Π.) στον Μυστρά λειτουργεί στο πλαίσιο της Σχολής Ανθρωπιστικών Σπουδών και Πολιτισμικών Επιστημών και με το Τμήμα ΦΠΨ του ΕΚΠΑ συνδιοργανώνει το Π.Μ.Σ. «Ηθική Φιλοσοφία». Έχει ήδη προγραμματιστεί η θέσπιση εργαστηρίου Παυρολογίας – Παλαιογραφίας – Εκδοτικής, καθώς επίσης η ίδρυση εργαστηρίου Αρχαίας Ρητορικής και Δραματικής Τέχνης και εργαστηρίου Διαχρονικής Μελέτης της Ελληνικής Γλώσσας. Επίσης, λειτουργούν τρεις (3) αίθουσες Ηλεκτρονικών Υπολογιστών και Τεχνογνωσίας για την διδασκαλία των φιλολογικών Μαθημάτων (βλ. 5.3.).

5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

Έχουν υποβληθεί ερευνητικά προγράμματα του Καθηγητού κ. Γ. Ανδρειωμένου για την ηλεκτρονική έκδοση του έργου Νεοελλήνων συγγραφέων, της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας κας Ε. Κουτριάνου με θέμα «Η Πρόσληψη του Βυζαντίου από τη Γενιά του '30» και του Αναπληρωτή Καθηγητή Α. Μαρκαντωνάτου για την αφηγηματολογία στην αρχαία τραγωδία, του Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Βασιλείου Κωνσταντινόπουλου για την έκδοση Σχολίων στα Ομηρικά Κείμενα.

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

- Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών

Το εργαστήριο στεγάζεται στα Διδακτήρια της Σχολής σε χώρο 40 τ.μ. Το Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών περιλαμβάνει κεντρικό εξυπηρετητή (server) και 21 προσωπικούς υπολογιστές με συχνότητα λειτουργίας επεξεργαστή 3,40 GHz, Pentium 4, σκληρούς δίσκους χωρητικότητας 160 GB και 512MB Ram, CD-ROM, κάρτες ήχου και οθόνες TFT 17". Οι υπολογιστές αυτοί διαθέτουν λογισμικό εφαρμογών γραφείου, καθώς και πρόσβαση σε εκτυπωτή Laser Xerox 3600. Το εργαστήριο παρέχει πρόσβαση στο 'Ιντερνετ για τις ανάγκες των φοιτητών (χρήση δικτυακών βιβλιοθηκών και βάσεων δεδομένων, πρόσβαση σε σελίδες και «Πύλες» ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων: Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Thesaurus Linguae Graecae (TLG), Thesaurus Linguae Latine (TLL), Perseus Digital Library, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, λογισμικά Tuxpaint, Inspiration, MECC, διαδικτυακά εκπαιδευτικά λογισμικά του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου κ.ο.κ.).

Στο εργαστήριο παρέχεται επίσης πρόσβαση σε εκπαιδευτικά λογισμικά για τη φιλολογική έρευνα και διδασκαλία. Για την αρχαία και νέα ελληνική γλώσσα με τις εξής θεματικές περιοχές: Το Τρενάκι των Ρημάτων (Καστανιώτης), Ερμηνευτικό και εγκυκλοπαιδικό λεξικό (Magenta), Ηλεκτρονικό Λεξικό της αρχαίας και νέας Ελληνικής Γλώσσας (Magenta), Αρχαία και σύγχρονη Φιλοσοφία (British Enclassica), α) Ανθολόγιο, β) Ομηρικά Έπη, γ) Ηρόδοτος (Ινστιτούτο Επεξεργασίας Λόγου), Αλ. Παπαδιαμάντης (Cybervision), Θέματα Ελληνικής Παλαιογραφίας (Μεσογειακό Ινστιτούτο Ερευνών Παλαιογραφίας, Βιβλιογραφίας). Για την Ιστορία με τις εξής θεματικές περιοχές: Παγκόσμια Ιστορία (Ερευνητές), Ιστορία της Νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας (Conceptum), Μίλητος ... (Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού), Ιστορικός Άτλαντας (Centennia), Ελληνική Επανάσταση, Το '21 εν πλω (multimedia) κ.ο.κ.

- Εργαστήριο «Τεχνογνωσίας»

Στο εργαστήριο Τεχνογνωσίας διδάσκεται η χρήση της τεχνολογίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες (διαδικτυακές βιβλιοθήκες και βάσεις δεδομένων, ιστοσελίδες και «Πύλες» ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων και άλλων εκπαιδευτικών φορέων, Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Thesaurus Linguae Graecae (TLG), Thesaurus Linguae Latinae (TLL), Perseus Digital Library, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, λογισμικά εφαρμογών γραφείου και Tuxpaint, Inspiration, MECC κ.α., ηλεκτρονικά Λεξικά, λογισμικά φωνητικής και υπολογιστικής γλωσσολογίας, εκπαιδευτικά λογισμικά ειδικής διδακτικής φιλολογικών μαθημάτων και ειδικής αγωγής). (TLG - Musaios, PHI 5 για λατινικά κείμενα, PHI 7 για επιγραφές και πατύρους, Perseus Digital Library, ηλεκτρονική βιβλιογραφία, ηλεκτρονικά Λεξικά, διαδίκτυο και κλασικές σπουδές, φωνητική και υπολογιστική γλωσσολογία), καθώς και η διδακτική των επιμέρους φιλολογικών μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής διδακτικής για παιδιά με ειδικές ανάγκες. Το μάθημα της τεχνογνωσίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες θα είναι υποχρεωτικό.

Ο βασικός εξοπλισμός του εκτός των λογισμικών περιλαμβάνει: 21 ηλεκτρονικούς υπολογιστές, Οθόνη Η/Υ για ηλεκτρονική παρουσίαση εικόνων, λογισμικά για επεξεργασία κειμένων, δύο σαρωτές Ledlight Source (Noritsu qss tech), που υποδέχονται διαφάνειες 135mm ασπρόμαυρες και έγχρωμες θετικές και αρνητικές, με έξοδο σε ψηφιακά αρχεία 300dpi, μεγάλης ανάλυση jpeg και tiff με τεχνολογία digital ice.

Κρίνεται απαραίτητη η αναβάθμιση μνήμης των Η/Υ και η ένταξη στο εργαστήριο σαρωτή και διαδραστικού πίνακα. Στα εργαστήρια Πληροφορικής και Τεχνογνωσίας του Τμήματος Φιλολογίας υπάρχει η δυνατότητα ανάληψης συγκεκριμένου Ερευνητικού Προγράμματος εφαρμογής Νέων Τεχνολογιών στη Φιλολογία.

5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;¹¹

Βάσει των πολλών συναφών ετεροαναφορών και των θετικών βιβλιοκρισιών, οι επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ του Τμήματος κρίνονται υψηλού επιπέδου, ως προς την ποιότητά τους, και άκρως ικανοποιητικές, ως προς τον αριθμό τους.

5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;¹²

Η σημαντική αναγνώριση της έρευνας και του έργου των μελών ΔΕΠ αποδεικνύεται από τις πολλές ετεροαναφορές στα έργα τους, τις δημοσιεύσεις τους σε διεθνή περιοδικά και πρακτικά διεθνών συνεδρίων, τις εποπτείες συλλογικού τόμου, καθώς και από τις συμμετοχές τους σε πολλές επιστημονικές επιτροπές.

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

Παρά το γεγονός ότι το Τμήμα είναι νεοσύστατο, έχει υπογραφεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Erasmus συνεργασία με το University College του Λονδίνου και το Royal Holloway και το Πανεπιστήμιο München. Δρομολογούνται, επίσης, συνεργασίες του Τμήματος με συναφή τμήματα της Ελλάδος και του εξωτερικού (Πανεπιστήμιο Αθηνών, Α.Π.Θ., Πανεπιστήμιο Λονδίνου, Πανεπιστήμιο Τορίνου, Παράρτημα του Harvard στο Ναύπλιο, Πανεπιστήμιο του Birmingham, Πανεπιστήμια της ΝΑ Ευρώπης, κ.ά.). Οι συνεργασίες αυτές αφορούν εκπόνηση κοινών ερευνητικών προγραμμάτων και οργάνωση Π.Μ.Σ. και διεθνών συνεδρίων (βλέπε ανωτέρω 3.2.8). Ενδεικτικά αναφέρεται η οργάνωση διεθνούς συνεδρίου σε συνεργασία του Τμήματος Φιλολογίας με το αντίστοιχο τμήμα του Α.Π.Θ. και του Πανεπιστημίου του Freiburg στην Γερμανία με τίτλο «Crisis on stage. Tragedy and Comedy in Late Fifth-Century, Athens». Τα πρακτικά του συνεδρίου αυτού δημοσιεύθηκαν από τον περιφημο εκδοτικό οίκο de Gruyter της Γερμανίας.

5.7. Πώς κρίνετε τις διακρίσεις και τα βραβεία ερευνητικού έργου που έχουν απονεμηθεί σε μέλη του Τμήματος;

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο Καθηγητής κ. Γ. Ανδρειωμένος είναι μέλος της Επιτροπής για την απονομή των Κρατικών Λογοτεχνικών Βραβείων και συμμετέχει επί δεκαετία στις επιτροπές αξιολόγησης των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων στην Κύπρο. Ο Αναπληρωτής Καθηγητής κ. Ανδρέας Μαρκαντωνάτος συνεργάζεται με τον Καθηγητή Zimmermann για τα πρακτικά του Συνεδρίου με τίτλο «Crisis on stage. Tragedy and Comedy in Late Fifth-Century, Athens» και με τον Εκδοτικό Οίκο E.J. Brill για την εκπόνηση του Συλλογικού Τόμου για τον Σοφοκλή. Ο Επικ. Καθηγητής Ορέστης Καραβάς είναι μέλος της ερευνητικής ομάδας του Πανεπιστημίου της Βαρκελώνης «Graecia Capta». Ο Αναπληρωτής Καθηγητής κ. Ανδρέας Μαρκαντωνάτος και ο Επίκουρος Καθηγητής κ.Ορέστης Καραβάς έχουν βραβευθεί για τις μονογραφίες τους από την Ακαδημία Αθηνών.

¹¹ Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-9

¹² Συμπληρώστε, στην Ενότητα 11, τον Πίνακα 11-10

5.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών/σπουδαστών στην έρευνα;

Το ενδιαφέρον των φοιτητών όσον αφορά στην έρευνα είναι ικανοποιητικό και αυτό αποδεικνύεται από τον υψηλό βαθμό συμμετοχής τους σε όλα τα προγράμματα που αφορούν στην έρευνα του Τμήματός μας. Ενδεικτικά: συμμετέχουν ενεργά στην καταγραφή και επεξεργασία του ανέκδοτου αρχείου Σαμαράκη, το οποίο έχει παραχωρηθεί για να ταξινομηθεί και αξιοποιηθεί από την Σχολή μας και στα συνέδρια που διοργανώνονται από το Τμήμα Φιλολογίας. Στο πλαίσιο όλων σχεδόν των ανθρωπιστικών μαθημάτων εκπονούνται εργασίες με θέματα σχετικά προς το διδασκόμενο γνωστικό αντικείμενο, οι οποίες βασίζονται σε ειδική βιβλιογραφία και εποπτεύονται από τους διδάσκοντες.

6. Σχέσεις με κοινωνικούς/πολιτιστικούς/παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των σχέσεων του με ΚΠΠ φορείς, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο*
β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο

6.1. Πώς κρίνετε τις συνεργασίες του Τμήματος με ΚΠΠ φορείς;

Το Τμήμα συνεργάζεται για την δημιουργία πρωτοποριακών προγραμμάτων με την Βουλή των Ελλήνων, την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μεσσηνίας και Λακωνίας, τον Δήμο Καλαμάτας, τον Δήμο Μυστρά, τον Δήμο Πύλου, τον Δήμο Μεσσήνης, την Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας, το Αρχαιολογικό Μουσείο Καλαμάτας, το Βυζαντινό Μουσείο Καλαμάτας, το Επιμελητήριο Μεσσηνίας, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους, τις Διευθύνσεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Μεσσηνίας και άλλους πολιτιστικούς φορείς και συλλόγους της Μεσσηνίας, την Εταιρεία Ελλήνων Φιλολόγων, την Ελληνική Γλωσσική Κληρονομιά, της Περιφέρειας Πελοποννήσου και της Ελλάδος. Σκοπεύει δε να συνεχίσει την συνεργασία του με τους παραπάνω και άλλους συναφείς φορείς.

Οργανώνει από το 2007 Θερινό Σχολείο για νέους ομογενείς σε συνεργασία με την Παμμαεσσηνιακή Ομοσπονδία ΗΠΑ και Καναδά και τον Δήμο Καλαμάτας.

Επίσης συνεργάζεται με άλλα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδος και του Εξωτερικού και ιδιαίτερα τα Τμήματα Φιλολογίας του Α.Π.Θ., Ιωαννίνων, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, το Τμήμα ΦΠΨ του ΕΚΠΑ, το University College και το Royal Holloway του Λονδίνου κ.α..

Από την αρχή της λειτουργίας του, το Τμήμα οργανώνει σταθερά σεμινάρια, συνέδρια, διαλέξεις για την τοπική κοινωνία και την ανάπτυξη σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

Ήδη έχουν πραγματοποιηθεί σεμινάρια, εκδηλώσεις σε πολλούς Δήμους της Μεσσηνίας, πλην της Καλαμάτας, όπως στον Δήμο Κυπαρισσίας, Μεσσήνης, Μελιγαλά, Πύλου, στο Δήμο Μυστρά, Σπάρτης, Μονεβασιάς, Πατρών κ.α.

Επίσης διοργανώνονται Διεθνή Συνέδρια με πρωτοβουλία του Τμήματος και με τη συνεργασία ομοειδών Τμημάτων Ελληνικών και Ξένων Πανεπιστημίων και με φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τα καιρία και κύρια θέματα των συνεδρίων αυτών αντιστοιχούν στα γνωστικά αντικείμενα που καλλιεργεί το Τμήμα και εναλλάσσονται. Τα πρακτικά των Διεθνών Συνεδρίων δημοσιεύονται.

Στο πλαίσιο της πρωταρχικής επιδίωξης για την ενίσχυση της ελληνικής γλώσσας και γραμματείας από την αρχαιότητα έως σήμερα στην Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, το Τμήμα ως καθηγητική ακαδημαϊκή μονάδα συνδιοργανώνει με την Εταιρεία Ελλήνων Φιλολόγων σε τακτά διαστήματα συνέδρια τα οποία με τις προτάσεις τους συμβάλλουν στην βελτίωση της διδασκαλίας των φιλολογικών μαθημάτων στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο. Οι εισηγήσεις δημοσιεύονται στο διεθνούς φήμη περιοδικό «Πλάτων».

Καθηγητές του Τμήματος Φιλολογίας με επικεφαλή τον Αναπληρωτή Καθηγητή κ. Βασίλειο Κωνσταντινόπουλο προσφέρουν αφιλοκερδώς επιμορφωτικά μαθήματα Αρχαίας Ελληνικής

Γραμματείας σε Φιλολόγους Β/θμιας Εκπαίδευσης του Νομού Μεσσηνίας και Λακωνίας. Στο τέλος κάθε ακαδημαϊκού έτους τους χορηγείται επίσημο πιστοποιητικό παρακολούθησης.

Στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης το Τμήμα Φιλολογίας συνεργάζεται με τοπικούς φορείς και απασχολεί τους φοιτητές στην Υπηρεσία τους. Συγκεκριμένα το Ακαδημαϊκό Έτος 2011-2012 το Τμήμα συνεργάστηκε με την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση Νομού Μεσσηνίας (Πειραματικό Γυμνάσιο Μεσσηνίας, 2 Λύκειο Καλαμάτας, 3 Λύκειο Καλαμάτας, 5 Λύκειο Καλαμάτας, 6 Λύκειο Καλαμάτας, Εκπαιδευτήρια Μπουγά), την Ιερά Μητρόπολη Μεσσηνίας, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους (Νομού Μεσσηνίας), την Εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ, την Λαϊκή Βιβλιοθήκη Καλαμάτας, το Στρατιωτικό Μουσείο Καλαμάτας, το Βιβλιοπωλείο Δημοπούλου, τον Σύλλογο Γυναικών Μάνης, την ΛΗ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων. Η συνεργασία του Τμήματος και των φοιτητών με τους ανωτέρω φορείς υπήρξε άριστη, γεγονός που αποδεικνύεται και από την αξιολόγηση της εργασίας των φοιτητών από τους Προϊσταμένους των Υπηρεσιών.

6.2. Πώς κρίνετε τη δυναμική του Τμήματος για ανάπτυξη συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς

Έχει συμφωνηθεί συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση στο πλαίσιο του άξονα 4: leader «Η ζωή στο Μεσσηνιακό Ελαιώνα». Το Τμήμα θα συμβάλει πολλαπλώς εποικοδομητικά σε αυτό το σχεδιαζόμενο αναπτυξιακό πρόγραμμα του Νομού Μεσσηνίας καθώς είναι ευαίσθητοποιημένο σε αναπτυξιακά ζητήματα και διαθέτει τεχνογνωσία και εμπειρία.

Το Τμήμα συνεχίζει σταθερά να οργανώνει σεμινάρια πολιτιστικού, φιλολογικού, ιστορικού περιεχομένου για το ευρύτερο κοινό.

Επίσης οργανώνει και θα συνεχίσει να οργανώνει σε συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, την Παμμεσσηνιακή Ομοσπονδία ΗΠΑ και Καναδά και το Δήμο Καλαμάτας το παρακάτω πρόγραμμα:

Πρόγραμμα: «Θερινό Σχολείο για την εκμάθηση της Ελληνικής Γλώσσας, του Ελληνικού Πολιτισμού και της Ελληνικής Ιστορίας σε νέους ομογενείς και σε νέους μετανάστες»

Στόχος του Θερινού Σχολείου είναι η γνώση της Ελληνικής Γλώσσας, της Ελληνικής Ιστορίας και του Ελληνικού Πολιτισμού και η επαφή των νέων της διασποράς με την ελληνική κοινωνία της Πελοποννήσου και ιδιαίτερος της Μεσσηνίας. Απώτατος στόχος είναι να αποβούν οι νέοι αυτοί πρεσβευτές του ελληνικού πολιτισμού στις χώρες διαμονής τους και να ενισχύσουν την ελληνικότητά τους. Το πρόγραμμα αυτό αποσκοπεί επίσης στην ενίσχυση των πολιτισμικών σχέσεων της χώρας μας με την ομογένεια.

Τα μαθήματα που διδάσκονται στο Θερινό Σχολείο είναι: Ελληνική Γλώσσα, Ελληνική Ιστορία και Ελληνικός Πολιτισμός. Την διδασκαλία πραγματοποιούν εξειδικευμένοι Διδάσκοντες του Τμήματος με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα και παιδαγωγικές μεθόδους κατάλληλες για νέους της ομογένειας.

Σκοπεύει επίσης να οργανώσει σε συνεργασία με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών το παρακάτω πρόγραμμα:

Πρόγραμμα: «Δια βίου Εκπαίδευση»

Με το πρόγραμμα αυτό καλύπτεται η βασική προτεραιότητα για την ενίσχυση της δια βίου εκπαίδευσης και την ανάπτυξη της ανοικτής προς όλους εκπαίδευσης ώστε οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν τα απαραίτητα εφόδια για να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις της σημερινής κοινωνίας.

Προβλέπεται η τετραετής εκπαίδευση σε γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος της Σχολής ατόμων που δεν έχουν έως τώρα λάβει πτυχίο ανωτάτης εκπαίδευσης και επιθυμούν να σπουδάσουν.

Επίσης προβλέπεται η μονοετής επιμόρφωση πενήντα (50) εκπαιδευτικών κλάδου ΠΕ02.

6.3. Πώς κρίνετε τις δραστηριότητες του Τμήματος προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με ΚΠΠ φορείς;

Οι δραστηριότητες του Τμήματος ως προς την κατεύθυνση της ανάπτυξης και ενίσχυσης συνεργασιών με Κ.Π.Π. φορείς είναι ικανοποιητικές, αλλά μπορούν να διευρυνθούν με από κοινού οργάνωση προγραμμάτων και εκδηλώσεων για τοπικά επιστημονικά και αναπτυξιακά θέματα. Κατά το τελευταίο διάστημα έχουν πραγματοποιηθεί εκδηλώσεις που έχουν προσελκύσει αρκετά μεγάλο αριθμό κατοίκων της περιοχής και όχι μόνο.

- ❖ Στο πλαίσιο αναγόρευσης του Καθηγητή Giuseppe Giagrande σε Επίτιμο Διδάκτορα, ο τιμώμενος καθηγητής πραγματοποίησε ομιλία με θέμα: Το κείμενο του Ευριπίδη (19 Νοεμβρίου 2011).
- ❖ Πραγματοποιήθηκε ομιλία του Καθηγητή Christopher Carey με θέμα: Ο Όμηρος στον Βακχλίδη.
- ❖ Ημερίδα με θέμα «Ρητορική και Ρητορεία στην Κλασική Αθήνα» με συμμετοχή ελλήνων και ξένων Καθηγητών.
- ❖ Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Διεπιστημονικού Προγράμματος Erasmus ο Καθηγητής της Ρωμαϊκής Ιστορίας στο Royal Holloway, Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, κ. Richard Alston πραγματοποίησε ομιλία με θέμα: 'Rethinking the Roman Revolution' (Επανεξετάζοντας τη Ρωμαϊκή Επανάσταση: Μετάβαση από την εποχή της Δημοκρατίας στην εποχή του Αυγούστου).
- ❖ Στο πλαίσιο του Δ.Δ.Π.Μ.Σ. «Ηθική Φιλοσοφία» ο Ακαδημαϊκός κ. Δημήτριος Νανόπουλος πραγματοποίησε ομιλία με θέμα: «Ο θαυμαστός κόσμος του Higgs»
- ❖ Πραγματοποιήθηκε Συμπόσιο Φιλοσοφίας με συμμετοχή καταξιωμένων καθηγητών της Φιλοσοφίας στο Φιλοσοφικό Κέντρο «Ευάγγελος Μουτσόπουλος»
- ❖ Επιμορφωτική ημερίδα σε συνεργασία με την Α/βάθμια Εκπαίδευση Μεσσηνίας στο πεδίο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης με θέμα: «Η ειδική αγωγή και η εκπαίδευση των παιδιών με σύνθετες δυσκολίες. Προτάσεις για την υποστήριξη της ένταξης στη σχολική κοινότητα» (1 Μαρτίου 2013)
- ❖ Πραγματοποιήθηκαν δύο συνέδρια σε συνεργασία με το ΠΑΛΟ (με έδρα την Πάτρα) με θέμα: Ακοής- Λόγου- Φωνής- Ολικής Επικοινωνίας (29 Ιουνίου 2013)
- ❖ Πραγματοποιήθηκε ομιλία της Καθηγήτριας της Ιατρικής Σχολής Αθηνών κας Τριχοπούλου με θέμα «Το παραδοσιακό τρόφιμο: Προβλήματα και Προοπτικές» (26 Απριλίου 2013)
- ❖ Σε συνεργασία με τις εκδόσεις Παπαζήση παρουσιάστηκε με ομιλίες συμμετεχόντων καθηγητών στη συγγραφή ο Τόμος της Μεσσηνίας (7 Δεκεμβρίου 2012 στο Αμφιθέατρο της Σχολής στην Καλαμάτα και 31 Ιανουαρίου 2013 στην Αθήνα στο Αμφιθέατρο του Φ.Σ.Π. «Παρνασσός»)
- ❖ Στο πλαίσιο του Ινστιτούτου Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού πραγματοποιήθηκε στο Μυστρά το Διεθνές Συνέδριο «Η πρόσληψη της αρχαιότητας στο Βυζάντιο, κυρίως κατά τους Παλαιολόγειους χρόνους» με συμμετοχή καθηγητών του Πανεπιστημίου μας, άλλων πανεπιστημίων της χώρας, καθώς και Καθηγητές του Εξωτερικού (3-5 Νοεμβρίου 2013)

- ❖ Πραγματοποιήθηκε η Διεθνή Ημερίδα «Αφηγηματολογία στην Ελληνική και Λατινική Λογοτεχνία» (30 Μαΐου 2013)
- ❖ Πραγματοποιήθηκε το Διεθνές Συμπόσιο «Δραματική Ποίηση και Ρητορική» (23 Μαΐου 2013)
- ❖ Στο πλαίσιο της αναγόρευσης του Καθηγητή Francisco Rodrigue Adrados σε Επίτιμο Καθηγητή του Τμήματος Φιλολογίας ο τιμώμενος Καθηγητής πραγματοποίησε ομιλία με θέμα «Η καινοτομία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας» (16 Οκτωβρίου 2012)

6.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της συνεργασίας με ΚΠΠ φορείς με την εκπαιδευτική διαδικασία;

Κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό και με προοπτική το άνοιγμα θέσεων εργασίας στους πτυχιούχους του Τμήματος (βλ. 6.1, 4.9). Θα ήταν επιθυμητή εκ μέρους του Τμήματος η ακόμη μεγαλύτερη συνεργασία.

6.5. Πώς κρίνετε τη συμβολή του Τμήματος στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη;

Στο Τμήμα πραγματοποιούνται Σεμινάρια και Ημερίδες σε ποικίλα παραδοσιακά και καινοτόμα γνωστικά αντικείμενα που απευθύνονται όχι μόνο στους φοιτητές του Τμήματος αλλά και στους εκπαιδευτικούς και γενικότερα στο ευρύ κοινό προσφέροντάς τους απόλυτα χρήσιμες και πρωτοποριακές γνώσεις.

Η δημιουργία πανεπιστημιακού Τμήματος στον Νομό της Μεσσηνίας και ειδικότερα στην πόλη της Καλαμάτας υπήρξε ένα πάγιο αίτημα των πολιτών. Η ίδρυση του Τμήματος Φιλολογίας καθώς και του Τμήματος Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών, στα οποία η συμμετοχή των φοιτητών είναι μεγάλη συμβάλλει και στην γενικότερη οικονομική, πολιτιστική και πνευματική ανάπτυξη της γύρω περιοχής. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίον η κοινωνία της Μεσσηνίας δείχνει την υποστήριξη της στο Τμήμα με ποικίλους τρόπους και εκδηλώσεις. Το Τμήμα θα επιθυμούσε μεγαλύτερη στήριξη εκ μέρους της κοινωνίας και της Αυτοδιοίκησης, ιδιαιτέρως ως προς τη διεύρυνση του περιβάλλοντος χώρου της Σχολής.

Πέραν του χώρου της Μεσσηνίας, η ίδρυση Ινστιτούτου Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού (ΙΝ.Ε.ΒΥ.Π.) στον Μυστρά το οποίο λειτουργεί στο πλαίσιο του Τμήματος και γενικότερα της Σχολής, συμβάλλει στην έρευνα και ανάδειξη των πολιτισμικών θησαυρών που προσέφερε η περιοχή σε όλους τους τομείς (φιλολογία, επιστήμες, δίκαιο, ιστορία και τέχνη). Το ΙΝ.Ε.ΒΥ.Π. ως κέντρο Π.Μ.Σ. βυζαντινού πολιτισμού αλλά και ως διεθνές κέντρο έρευνας της εποχής αυτής (Π.Δ. 155 ΦΕΚ τεύχ. Α 198-23-08-07) βοηθεί ουσιαστικά τη γενικότερη ανάπτυξη της περιοχής του Δήμου Μυστρά και της Λακωνίας γενικότερα. Η άριστη συνεργασία με τον Δήμο Μυστρά και την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λακωνίας συμβάλλει ουσιαστικά στην προώθηση των στόχων του Ινστιτούτου.

Εξαιρετικά σημαντική και ουσιαστική ως εκ τούτων κρίνεται η συνεργασία με Κ.Π.Π. φορείς.

Πρώτον η ίδρυση πανεπιστημιακού Τμήματος στην Καλαμάτα συμβάλλει στην τοπική οικονομία. Πιθανότατα, ένας αριθμός από τους φοιτητές θα παραμείνει στην περιοχή είτε για εργασιακούς λόγους, είτε για λόγους προσωπικής επιλογής.

Δεύτερον έχει ήδη γίνει αναφορά (βλ. 4.9., 6.1) για τις δραστηριότητες του Τμήματος, στις οποίες συμμετέχει ένα ευρύ κοινό από την τοπική κοινωνία. Στο σημείο αυτό θα μπορούσε να προστεθεί και η συμμετοχή μελών ΔΕΠ με ομιλίες σε διάφορες επετειακές ή μορφωτικές εκδηλώσεις που οργανώνονται στην μεσσηνιακή περιφέρεια. Αλλά και οι συνεντεύξεις, στον

Τύπο, στο Ραδιόφωνο και στην Τηλεόραση, που δίνουν κατά καιρούς τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, μεταφέρουν στην τοπική κοινωνία τους επιστημονικούς στόχους του Τμήματος. Οι πολίτες γνωρίζουν καλύτερα το πανεπιστημιακό ίδρυμα της πόλης τους ή της περιοχής τους, το συνδυάζουν με την καλλιέργεια του πνεύματος και το νοιώθουν αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής τους.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξής του, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο*
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο*

Πώς κρίνετε τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Πρωταρχικό μέλημα του Τμήματος αποτέλεσε η διαμόρφωση οδηγού σπουδών μαθημάτων ο οποίος περιλαμβάνει, πέρα από τα παραδοσιακά, και καινοτόμα γνωστικά αντικείμενα, προκειμένου να αναπτύξει την έρευνα σε τομείς που δεν θεραπεύονται σε άλλες ακαδημαϊκές μονάδες της χώρας, να υποστηρίξει προτάσεις συνεργασίας με αντίστοιχα ξένα πανεπιστήμια, αλλά και να διευρύνει τις δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης των φοιτητών.

Στο πλαίσιο αυτής της προσπάθειας έχουν εκλεγεί ορισμένα μέλη ΔΕΠ καλύπτοντας έτσι σε πρώτη φάση τις ανάγκες έμπειρου και άρτια καταρτισμένου διδακτικού δυναμικού. Απαιτείται όμως να καλυφθούν και πολλά άλλα σημαντικά γνωστικά αντικείμενα. (π.χ Λατινική, Βυζαντινή και Νεοελληνική Φιλολογία, Γλωσσολογία κ.ά.)

Η Βιβλιοθήκη εμπλουτίζεται με βιβλία και ηλεκτρονικό υλικό ανταποκρινόμενο όχι μόνο στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος αλλά και γενικότερης παιδείας, ενώ ήδη οι φοιτητές προμηθεύονται δωρεάν για τα μαθήματά τους αξιόλογα επιστημονικά διδακτικά εγχειρίδια. Απαιτείται όμως ακόμη μεγαλύτερος εμπλουτισμός για την καλύτερη προώθηση της έρευνας στα αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα, καθώς και επέκταση της βιβλιοθήκης.

Πώς κρίνετε τη διαδικασία διαμόρφωσης στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος;

Έχοντας θεσπίσει τους κύριους στόχους της στρατηγικής ακαδημαϊκής ανάπτυξης του Τμήματος ακολουθούνται πολύ προσεκτικά οι νόμιμες διατάξεις για την εκλογή μελών ΔΕΠ, καθώς και απόλυτα διαφανείς και αξιοκρατικοί τρόποι ανάθεσης μαθημάτων σε διδάσκοντες επί συμβάσει (με εισηγητικές εκθέσεις, συνεντεύξεις των υποψηφίων κ.ά.). Στόχο του Τμήματος αποτελεί η καλύτερη δυνατή διαχείριση των κρατικών πιστώσεων, οι οποίες ομολογουμένως είναι εξαιρετικά περιορισμένες για την εξασφάλιση διδακτικού προσωπικού.

Οστόσο λόγω της αναγκαστικά συντηρητικής διαχείρισης των οικονομικών πόρων του Τμήματος (εξαιτίας των περιορισμένων πιστώσεων), ανακόπτεται η διεξαγωγή περαιτέρω επιστημονικών δραστηριοτήτων και συνεργασιών, η εξασφάλιση σπάνιων εκδόσεων βιβλίων και η πραγματοποίηση εκπαιδευτικών εκδρομών στο εξωτερικό.

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

Στην ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να αναλύσει κριτικά και να αξιολογήσει την ποιότητα των διοικητικών υπηρεσιών και των υποδομών του, απαντώντας σε μια σειρά ερωτήσεων που αντιστοιχούν επακριβώς στα κριτήρια αξιολόγησης που περιγράφονται στο έντυπο «Διασφάλιση Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση: Ανάλυση κριτηρίων Διασφάλισης Ποιότητας Ακαδημαϊκών Μονάδων» Έκδοση 2.0, Ιούλιος 2007, ΑΔΙΠ, Αθήνα, (<http://www.adip.gr>).

Η απάντηση σε κάθε μία από τις ερωτήσεις πρέπει, τουλάχιστον, να περιλαμβάνει:

- α) Ποια, κατά τη γνώμη του Τμήματος, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος ως προς το αντίστοιχο κριτήριο*
- β) Ποιες ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία διακρίνει το Τμήμα ως προς το αντίστοιχο κριτήριο*

8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

Οι διοικητικές και τεχνικές υπηρεσίες στελεχώνονται με άτομα ικανά και καταρτισμένα τα οποία από την πρώτη μέρα λειτουργίας του Τμήματος επέδειξαν υπερβάλλοντα ζήλο και αποτελεσματικότητα διεκπεραιώνοντας τα καθήκοντά τους με συνέπεια, νομιμότητα και αγαστή συνεργασία μεταξύ τους και με τη διοίκηση του Τμήματος, εργαζόμενοι και πέραν του ωραρίου τους, χωρίς περαιτέρω οικονομικές απολαβές. Κάποιοι από αυτούς μονιμοποιήθηκαν. Ατυχώς όμως πολλοί ικανοί και με την απαραίτητη εμπειρία υπάλληλοι με σύμβαση έργου ορισμένου χρόνου απολύθηκαν, με συνέπεια τον μεγάλο φόρτο εργασίας των μονίμων υπαλλήλων.

8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

Το Τμήμα καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την βελτίωση της ποιότητας ζωής και την καλύτερη διαβίωση των φοιτητών, κυρίως εκείνων που σπουδάζουν μακριά από τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους. Ο πρώτος τομέας της φοιτητικής μέριμνας είναι η στέγαση των φοιτητών και έχει προγραμματιστεί η ανέγερση φοιτητικής εστίας μέσω ΣΔΙΤ σε χώρο που παραχωρήθηκε από τον Δήμο Καλαμάτας πλησίον του Τμήματος. Ο στόχος αυτός δεν έχει ακόμα πραγματοποιηθεί λόγω γραφειοκρατικών αγκυλώσεων.

Ο επόμενος και εξίσου σημαντικός τομέας της φοιτητικής μέριμνας είναι αυτός της σίτισης. Για την σίτιση των φοιτητών η οποία παρέχεται έως σήμερα στον χώρο της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών από εταιρεία κέτερινγκ είναι αναγκαία η κατασκευή φοιτητικού εστιατορίου, η οποία προβλέπεται να πραγματοποιηθεί στο χώρο 4 στρεμμάτων που έχει παραχωρηθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, στην οδό Λακωνικής 85. Στους άπορους φοιτητές ή και σε αυτούς με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα παρέχεται δωρεάν σίτιση. Επίσης δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη παρέχεται σε όσους φοιτητές στερούνται των παροχών αυτών.

Είναι αναγκαία η δημιουργία κέντρου στήριξης φοιτητών που θα παρέχει υπηρεσίες σε φοιτητές για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιουργούνται κατά τη διάρκεια των σπουδών τους μακριά από το οικογενειακό περιβάλλον.

Έχουν θεσμοθετηθεί υποτροφίες για φοιτητές με χαμηλό εισόδημα και καλή επίδοση. Επίσης πολλοί φοιτητές ενισχύονται από το ταμείο απόρων φοιτητών της Ιεράς Μητροπόλεως Μεσσηνίας, με την οποία η συνεργασία της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών και Πολιτισμικών Σπουδών είναι επίσης άριστη.

Παρέχεται δωρεάν σίτιση στους απόρους ή σε φοιτητές με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα. Θα προβλεφθεί επίσης η θέσπιση υποτροφιών σε Π.Μ.Σ. φοιτητές με οικονομική δυσχέρεια.

Ήδη στο πλαίσιο των τριών ΠΜΣ έχει θεσμοθετηθεί η χορήγηση υποτροφίας στον πρωτεύσαντα φοιτητή κάθε έτους.

8.3. Πώς κρίνετε τις υποδομές πάσης φύσεως που χρησιμοποιεί το Τμήμα;

Το τμήμα διαθέτει τις παρακάτω υποδομές:

- Κτήριο Διοίκησης (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Αποτελείται από το ισόγειο και έναν όροφο, συνολικού εμβαδού 540 τ.μ. και περιλαμβάνει:

6. Γραφεία Γραμματείας (4 στον αριθμό), συνολικού εμβαδού 230 τ.μ.
7. Γραφεία διδασκόντων (5 στον αριθμό), συνολικού εμβαδού 200 τ.μ.
8. Χώρος υποδοχής, εμβαδού 40 τ.μ.
9. Αίθουσα συνεδριάσεων, εμβαδού 50 τ.μ.
10. Τουαλέτες, εμβαδού 20 τ.μ.

-Κτήριο Διδακτηρίων του Τμήματος Φιλολογίας

Αποτελείται από το ισόγειο και έναν όροφο, συνολικού εμβαδού 1.365 τ.μ. και περιλαμβάνει:

7. Οκτώ μικρές αίθουσες διδασκαλίας, συνολικού εμβαδού 400 τ.μ. (50 τ.μ. η κάθε μια)
8. Μία μεγάλη αίθουσα διδασκαλίας, συνολικού εμβαδού 110 τ.μ.
9. Αίθουσα εργαστηρίου πληροφορικής, εμβαδού 50 τ.μ.
10. Αίθουσα Εργαστηρίου Τεχνογνωσίας, εμβαδού 50 τ.μ.
11. Τέσσερις Τουαλέτες πολλαπλών θέσεων, συνολικού εμβαδού 100 τ.μ.
12. Βοηθητικούς χώρους, συνολικού εμβαδού 655 τ.μ.

Άλλοι Χώροι (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Συνολικό εμβαδόν 457 τ.μ. Περιλαμβάνονται:

3. Βιβλιοθήκη, εμβαδού 220 τ.μ. (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)
4. Ένα αμφιθέατρο, εμβαδού 237 τ.μ. (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Λοιποί χώροι (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Συνολικό εμβαδόν 215 τ.μ. Περιλαμβάνονται:

5. Φοιτητική Λέσχη, εμβαδού 105 τ.μ.
6. Φοιτητικός Σύλλογος, εμβαδού 30 τ.μ.
7. Αίθουσα Διανομής Συγγραμμάτων, εμβαδού 30 τ.μ.
8. Γραφείο Φυλάκων – Αποθήκη, συνολικού εμβαδού 50 τ.μ.

-Περιβάλλον χώρος (εξωτερικός χώρος) (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Συνολικό εμβαδόν 1.000 τ.μ. Περιλαμβάνει:

Εξωτερικούς χώρους, κήπους και χώρους συγκέντρωσης.

- Κτήριο Ινστιτούτου Έρευνας Βυζαντινού Πολιτισμού (ΙΝ.Ε.ΒΥ.Π.) στην περιοχή του Μυστρά Λακωνίας (Π.Δ. 155/2007, Φ.Ε.Κ. 198/23-8-2007 τ. Α') (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών)

Είναι ένα διατηρητέο Δημοτικό Σχολείο παραχωρημένο από τον Δήμο Μυστρά. Αποτελείται από ένα ισόγειο εμβαδού 340τ.μ και έναν όροφο εμβαδού 340 τ.μ.

- χώρο 4 στρεμμάτων, που έχει συμφωνηθεί να παραχωρηθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης στην οδό Λακωνικής 85. (από κοινού με το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών), αλλά δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα η όλη διαδικασία.

Στον χώρο αυτό ελπίζεται ότι θα κατασκευαστεί μέσω ΣΔΙΤ συνεδριακό Κέντρο με εστιατόριο, αμφιθέατρο, γραφεία καθηγητών κ.τ.λ

Ως προς τα ΑΜΕΑ έχει ληφθεί η απαραίτητη κτηριολογική μέριμνα (ειδικοί χώροι πρόσβασης, WC κ.ά.).

Εξαιρετικά περιορισμένος είναι ο περιβάλλον (εξωτερικός) χώρος (1000 τ.μ.), που καθιστά εξαιρετικά δύσκολη την λειτουργία του Τμήματος και αδύνατη την δημιουργία πανεπιστημιακού campus. Είναι εντελώς αναγκαία η επέκταση σε γειτονικούς χώρους που μπορούν να παραχωρηθούν από τον Δήμο.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- *Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών*

Το εργαστήριο στεγάζεται στα Διδακτήρια της Σχολής σε χώρο 40 τ.μ. Το Εργαστήριο Ηλεκτρονικών Υπολογιστών περιλαμβάνει κεντρικό εξυπηρετητή (server) και 21 προσωπικούς υπολογιστές με συχνότητα λειτουργίας επεξεργαστή 3,40 GHz, Pentium 4, σκληρούς δίσκους χωρητικότητας 160 GB και 512MB Ram, CD-ROM, κάρτες ήχου και οθόνες TFT 17". Οι υπολογιστές αυτοί διαθέτουν λογισμικό εφαρμογών γραφείου, καθώς και πρόσβαση σε εκτυπωτή Laser Xerox 3600. Το εργαστήριο παρέχει πρόσβαση στο Ίντερνετ για τις ανάγκες των φοιτητών (χρήση δικτυακών βιβλιοθηκών και βάσεων δεδομένων, πρόσβαση σε σελίδες και «Πύλες» ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων: Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Thesaurus Linguae Graecae (TLG), Thesaurus Linguae Latine (TLL), Perseus Digital Library, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, λογισμικά Tuxpaint, Inspiration, MECC, διαδικτυακά εκπαιδευτικά λογισμικά του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου κ.ο.κ.).

Στο εργαστήριο παρέχεται επίσης πρόσβαση σε εκπαιδευτικά λογισμικά για τη φιλολογική έρευνα και διδασκαλία. Για την αρχαία και νέα ελληνική γλώσσα με τις εξής θεματικές περιοχές: Το Τρενάκι των Ρημάτων (Καστανιώτης), Ερμηνευτικό και εγκυκλοπαιδικό λεξικό (Magenta), Ηλεκτρονικό Λεξικό της αρχαίας και νέας Ελληνικής Γλώσσας (Magenta), Αρχαία και σύγχρονη Φιλοσοφία (British Enclassica), α) Ανθολόγιο, β) Ομηρικά Έπη, γ) Ηρόδοτος (Ινστιτούτο Επεξεργασίας Λόγου), Αλ. Παπαδιαμάντης (Cybervision), Θέματα Ελληνικής Παλαιογραφίας (Μεσογειακό Ινστιτούτο Ερευνών Παλαιογραφίας, Βιβλιογραφίας). Για την Ιστορία με τις εξής θεματικές περιοχές: Παγκόσμια Ιστορία (Ερευνητές), Ιστορία της Νεότερης και σύγχρονης Ελλάδας (Conceptum), Μίλητος ... (Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού), Ιστορικός Άτλαντας (Centennia), Ελληνική Επανάσταση, Το '21 εν πλω (multimedia) κ.ο.κ.

- Εργαστήριο «Τεχνογνωσίας»

Στο εργαστήριο Τεχνογνωσίας διδάσκεται η χρήση της τεχνολογίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες (διαδικτυακές βιβλιοθήκες και βάσεις δεδομένων, ιστοσελίδες και «Πύλες» ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων και άλλων εκπαιδευτικών φορέων, Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, Thesaurus Linguae Graecae (TLG), Thesaurus Linguae Latinae (TLL), Perseus Digital Library, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, λογισμικά εφαρμογών γραφείου και Tuxpaint, Inspiration, MECC κ.α., ηλεκτρονικά Λεξικά, λογισμικά φωνητικής και υπολογιστικής γλωσσολογίας, εκπαιδευτικά λογισμικά ειδικής διδακτικής φιλολογικών μαθημάτων και ειδικής αγωγής). (TLG - Musaios, PHI 5 για λατινικά κείμενα, PHI 7 για επιγραφές και παπύρους, Perseus Digital Library, ηλεκτρονική βιβλιογραφία, ηλεκτρονικά Λεξικά, διαδίκτυο και κλασικές σπουδές, φωνητική και υπολογιστική γλωσσολογία), καθώς και η διδακτική των επιμέρους φιλολογικών μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής διδακτικής για παιδιά με ειδικές ανάγκες. Το μάθημα της τεχνογνωσίας στις ανθρωπιστικές επιστήμες θα είναι υποχρεωτικό.

Ο βασικός εξοπλισμός του εκτός των λογισμικών περιλαμβάνει: 21 ηλεκτρονικούς υπολογιστές, Οθόνη H/Y για ηλεκτρονική παρουσίαση εικόνων, λογισμικά για επεξεργασία κειμένων, δύο σαρωτές Ledlight Source (Noritsu qss tech), που υποδέχονται διαφάνειες 135mm ασπρόμαυρες και έγχρωμες θετικές και αρνητικές, με έξοδο σε ψηφιακά αρχεία 300dpi, μεγάλης ανάλυση jpeg και tiff με τεχνολογία digital ice.

Κρίνεται απαραίτητη η αναβάθμιση μνήμης των H/Y και η ένταξη στο εργαστήριο σαρωτή και διαδραστικού πίνακα. Στα εργαστήρια Πληροφορικής και Τεχνογνωσίας του Τμήματος Φιλολογίας υπάρχει η δυνατότητα ανάληψης συγκεκριμένου Ερευνητικού Προγράμματος εφαρμογής Νέων Τεχνολογιών στη Φιλολογία.

8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

Ο υλικοτεχνικός εξοπλισμός όλων των υπηρεσιών του Τμήματος είναι σύγχρονος και αξιοποιείται πολύ καλά από τις υπηρεσίες του Τμήματος. Πρέπει γενικότερα να ληφθεί υπόψη ότι το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου λειτουργεί στις 5 πρωτεύουσες της Περιφέρειας Πελοποννήσου και ο κύριος τρόπος επικοινωνίας και διεκπεραίωσης των θεμάτων των Τμημάτων γίνεται με τη χρήση νέων τεχνολογιών.

8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

Η απόκτηση και λειτουργία του εξοπλισμού και των υποδομών του Τμήματος έχουν γίνει ύστερα από μελέτη και σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες διαφάνειας. Ο σύγχρονος επιστημονικός εξοπλισμός καλύπτει επαρκώς τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας. Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι εξοπλισμένες με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα παρέχοντας υψηλή ποιότητα και απόδοση στη διδασκαλία των μαθημάτων.

8.6. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

Η διαχείριση και η αξιοποίηση των οικονομικών πόρων του Τμήματος πραγματοποιούνται πάντα σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και κανόνες και με γνώμονα την διαφάνεια. Στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου αναρτώνται όλες οι προκηρύξεις για την προμήθεια αγαθών ή για την παροχή υπηρεσιών καθώς και οι πάσης φύσεως συμβάσεις.

Οι υποδομές του Τμήματος είναι σύγχρονες, καλύπτουν τις ανάγκες των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας και έχουν πραγματοποιηθεί με ιδιαίτερη προσοχή.

9. Συμπεράσματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να εντοπίσει τα κυριότερα θετικά και αρνητικά του σημεία, όπως αυτά συνάγονται από τις προηγούμενες ενότητες και να αναγνωρίσει ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών του σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους που προκύπτουν από τα αρνητικά του σημεία.

9.1. Ποια, κατά την γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

ΘΕΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ:

- Καλή υλικοτεχνική υποδομή. Αποτελεσματική διοίκηση και γραμματειακή υποστήριξη. Επιστημονική κατάρτιση, αξιόλογη ερευνητική παρουσία και ποιοτική διδακτική προσφορά των μελών ΔΕΠ.
- Ικανότητα και αποτελεσματικότητα στην διεκπεραίωση των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών εκ μέρους του αριθμητικά ολιγάριθμου ειδικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού.
- Καινοτόμα γνωστικά αντικείμενα διδασκαλίας, στα οποία πρωτοπορεί το Τμήμα.
- Αναγνωρισμένα ΠΜΣ σε συνεργασία με Πανεπιστήμια της Ελλάδος και του Εξωτερικού.
- Συνεργασία με Κ.Π.Π.

ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ:

- Άμεση ανάγκη για ενίσχυση του επιστημονικού και διοικητικού προσωπικού. Είναι απαραίτητη η στελέχωση σε μέλη ΔΕΠ με βασικά για ένα Τμήμα Φιλολογίας γνωστικά αντικείμενα: Βυζαντινή Φιλολογία, Λατινική Φιλολογία, Νέα Ελληνική Φιλολογία, Γλωσσολογία. Επίσης, ο διορισμός διοικητικών υπαλλήλων, καθώς και ΕΕΔΙΠ για την ανάπτυξη και προώθηση του διοικητικού και εκπαιδευτικού έργου του Τμήματος.
- Επιτακτική ανάγκη για επέκταση του περιβάλλοντος χώρου με την απομάκρυνση των αθλητικών δραστηριοτήτων και των λυομένων κτισμάτων, ώστε να δημιουργηθεί στοιχειωδώς ένα πανεπιστημιακό campus.

9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

Τα ανωτέρω θετικά σημεία μπορούν να εξασφαλίσουν ευρύτερες διεθνείς συνεργασίες του Τμήματος σε όλους τους τομείς, άρτια οργάνωση Π.Μ.Σ. και κινητικότητα των μελών ΔΕΠ και των φοιτητών.

Οι κίνδυνοι από τα αρνητικά σημεία είναι ορατοί και ουσιαστικοί. Αν το Τμήμα δεν ενισχυθεί σε προσωπικό πάσης φύσεως, δεν ενισχυθούν οι κτηριακές υποδομές (κυρίως με εστιατόριο και φοιτητική εστία) και δεν διευρυνθεί ο εξωτερικός χώρος του Τμήματος και της Σχολής, η ανοδική πορεία του Τμήματος (που αποδεικνύεται και από τη σταθερή άνοδο των βάσεων από τις Πανελλήνιες Εξετάσεις) αυτονόητο είναι ότι θα αναχαιτιστεί.

10. Σχέδια βελτίωσης

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα καλείται να καταρτίσει σχέδιο δράσης για την άρση των αρνητικών σημείων και την ενίσχυση των θετικών του, καθορίζοντας προτεραιότητες με βάση τις δυνατότητές του.

10.1. Περιγράψτε το βραχυπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Η πρόσληψη μελών ΔΕΠ, ΕΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, Διοικητικού Προσωπικού, η κατασκευή νέων κτηριακών εγκαταστάσεων, η επέκταση του περιβάλλοντος χώρου του Τμήματος, η οργάνωση επιπλέον εργαστηριακών υποδομών, η αγορά σύγχρονου τεχνολογικού και εξειδικευμένου εξοπλισμού, η περαιτέρω προώθηση προγραμμάτων Δια Βίου Εκπαίδευσης, η προώθηση του προγράμματος Erasmus και Erasmus Mundus 1 & 2, η περαιτέρω ενίσχυση των ήδη υφισταμένων διεθνών συνεργασιών και η διεύρυνση των συνεργασιών αυτών και με άλλα Πανεπιστήμια του εξωτερικού, η συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη με προσαρμογή των παρεχομένων γνωστικών αντικειμένων στον Οδηγό Σπουδών.

10.2. Περιγράψτε το μεσοπρόθεσμο σχέδιο δράσης από το Τμήμα για την άρση των αρνητικών και την ενίσχυση των θετικών σημείων.

Η ολοκλήρωση της κτηριολογικής υποδομής, ο εμπλουτισμός των Π.Μ.Σ. με άλλα αντικείμενα, η διεύρυνση των διεθνών συνεργασιών σε επίπεδο προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών και στο πλαίσιο καινοτόμων ερευνητικών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων (εκπαίδευση για άτομα με ειδικές ανάγκες, Διαπολιτισμική Εκπαίδευση, Κλασική και Νεοελληνική Φιλολογία με νέες τεχνολογίες και με βάση τις σύγχρονες επιστημονικές τάσεις, Ηθική Φιλοσοφία), η ενίσχυση της κινητικότητας φοιτητών και μελών ΔΕΠ σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

10.3. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από τη Διοίκηση του Ιδρύματος.

- Υποστήριξη των διεθνών συνεργασιών και περαιτέρω σύναψη συνεργασιών και με άλλα πανεπιστήμια και κέντρα του εξωτερικού.
- Προώθηση του κτηριολογικού προγράμματος και της φοιτητικής μέριμνας στον βαθμό που εξαρτάται από τη διοίκηση, όπως το παραχωρηθέν οικόπεδο από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης για στέγαση εστιατορίου, γραφείων καθηγητών κ.α..
- Ενίσχυση της συμμετοχής σε ευρωπαϊκά προγράμματα για έρευνα στις ανθρωπιστικές σπουδές, στην ειδική διδακτική, ισότητα φύλων, δια βίου εκπαίδευση και εκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

10.4. Διατυπώστε προτάσεις προς δράση από την Πολιτεία.

Για την βελτίωση των συνθηκών διδασκαλίας, έρευνας και εργασίας κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία κτηριακών υποδομών στον παρακείμενο χώρο του Γηπέδου του Στρατοπέδου εφόσον αυτός παραχωρηθεί στο Πανεπιστήμιο.

Στον χώρο επί της οδού Λακωνικής, που έχει παραχωρηθεί από το Υπουργείο Ανάπτυξης και Τροφίμων, προγραμματίζονται: η κατασκευή κτηρίου που θα στεγάζει τα γραφεία των διδασκόντων, η ανέγερση ενός αμφιθεάτρου για εκδηλώσεις και για άλλες ανάγκες της Σχολής, η δημιουργία νέων εργαστηρίων, γραφεία καθηγητών, Βοηθητικών χώρων, φοιτητικής λέσχης (υπάρχει σχετική μελέτη εκπονηθείσα από τον Ο.Σ.Κ.).

Ακόμη για την βελτίωση των συνθηκών διδασκαλίας, έρευνας και εργασίας είναι απαραίτητη: α) η ανάπλαση του Περιβάλλοντος χώρου του Τμήματος (διαμόρφωση κήπων, κατασκευή σκεπαστρών, αντικατάσταση κυβόλιθων, περιμετρικός Φωτισμός, Αποχέτευση, δημιουργία ομβρίων, κατασκευή υποστέγων, κατασκευή χώρων εκτόνωσης), β) η απολύτως αναγκαία ενίσχυση σε προσωπικό ΔΕΠ, διοικητικό και ειδικό διδακτικό προσωπικό (ΕΕΔΙΠ). Χωρίς την ενίσχυση θα δυσχερανθεί εξαιρετικά η λειτουργία του Τμήματος, και γ) η προώθηση εκ μέρους της διοίκησης του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου της παραχώρησης του οικοπέδου επί της οδού Λακωνικής.

12. Παραρτήματα

Στην Ενότητα αυτή το Τμήμα μπορεί, αν το επιθυμεί, να παραθέσει οποιαδήποτε στοιχεία θεωρεί ότι θα είναι χρήσιμα στην Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης και τα οποία ενδεχομένως δεν καλύπτονται επαρκώς στο κυρίως σώμα της Έκθεσης.

Σε κάθε περίπτωση, στα Παραρτήματα αναμένεται οπωσδήποτε να περιληφθεί ο Οδηγός Σπουδών του Τμήματος και ο κατάλογος των επιστημονικών δημοσιεύσεων των μελών του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία.